THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025 N

WASHINGTON DC 200
NEWS CTT
DRAUGAS, CHI. IL 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXIX Kaina 15 c. ANTRADIENIS — TUESDAY, SPALIS — OCTOBER 7, 1975 Nr. 234

LKB Kronika Nr. 18

Teismai ir psichiatrinės ligoninės

Kol gavo leidimą emigruoti į Kanadą, teko du kartus būti psichiatrinėj ir Pravieniškių koncentracijos stovykloje

13

Vilnius.

1975 liepos mėnesį vilnietis Bronius Naudžiūnas gavo leidimą išvykti į Kanadą, pas savo brolį. Už šį leidimą jis užmokėjo labai brangią kainą —du kartus teko būti psichiatrinėje ligoninėje (nuo 1972.VI.4 iki 1972. VII.29 Maskvos psichiatrinėje ligoninėje Nr. 15 ir nuo 1974.XI. 19 iki 1974. XII. 19. Vilniaus psichiatrinėje ligoninėje Vasaros g. 5. 1-jame skyriuje) ir vieną kartą Pravieniškių lageryje (nuo 1972.XII.3 iki 1973.XII.3) už tarybų valdžios šmeižimą.

Žemiau pateikiame jo pareiškimą Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui:

Ponas SNO Generalini
Sekretoriau,

Padėtis be išeities privertė mane kreiptis į Jus. Mano pavardė Naudžiūnas, gyvenu Vilniuje. Štai jau eilė metų aš rūpinuosi gauti iš tarybinės valdžios leidimą emigruoti į Kanadą, kur gyvena mano brolis, nuo kurio mane atskyrė karas. Mano brolis du kartus man atsiuntė pakvietimą vykti į Kanadą, tačiau visose tarybinės valdžios instancijose, kur man teko kreiptis, gavau žodinį atsakymą "negalima" arba tiesiog mane išvadindavo banditu.

Tarybų Sąjunga pasirašė pagrindinių žmogaus teisių deklaraciją, kuri numato ir persikėlimo teisę. Mano atveju ši deklaracija yra nevykdoma. Vienoje tarybinėje įstaigoje man pasakė, jog aš žinąs, kodėl man neleidžiama išvažiuoti.

Taip, aš žinau savo tragediją! Man buvo 10 metų, kai mūsų namą apsupo kareiviai su automatais, suėmė mus ir su dvylikamečiu broliu išvežė į Sibirą. Aš pergyvenau visus košmarus, gyvendamas lageryje ir psichiatrinėse ligoninėse. Mano tėvas buvo kalėjime nukankintas 1946 m. Tą dieną, kai mus vaikus išvežė, motinos nebuvo namuose. Ją suėmė vėliau ir nusiuntė į kitą lagerį. 1952 m. ji mirė Krasnojarsko krašte.

1974 aš rašiau Kanados pasiuntinybei, prašydamas paveikti tarybinę valdžią. Gavau absurdišką atsakymą, tikriausiai, parašytą remiantis tarybinių organų informacija Kanados pasiuntinybei. Atsakymas be parašo ir antspaudo teigė, kad negalima mane atskirti nuo tėvų.

Nuo kokių tėvų? Juk nuo jų aš dar vaiku būdamas buvau tarybinių organų atskirtas, o jie žuvo lageriuose.

Štai kokia likimo ironija! 1974 m. mano tėvai vienu plunksnos pabraukimu prisikėlė iš savo bevardžio kapo, kad sutrukdytų man nuvykti pas tikrą brolį.

Aš gyvenu visiškai skurdžiai, pirkelėje, kurią, grįžęs iš Sibiro, susikaliau iš lentų.

1948 m. po fašizmo sutriuškinimo nesudrebėjo šalies "išvaduotojo" kareivio ranka, kuri įmetė mus, vaikus, į gyvulių vagoną ir išvežė į Sibirą. Kur garantija, kad tai nepasikartos? Taigi, aš gyvenu pastovioje baimėje ir skurde, ir manęs su Tarybų Sąjunga neriša jokie ryšiai. Mano svajonė gyventi Kanadoje pas savo brolį, kuris sutinka manimi pasirūpinti.

Tikiuosi, kad Jūs ir Žmogaus teisių komitetas prie SNO padėsite man įgyvendinti savo svajonę. Kiekvienas žmogus turi savo troškimų, kurie įsilieja į žmonijos troškimą laisvės ir taikos. Jei mano svajonė išsipildys, žemėje bus vienu laimingu žmogumi daugiau.

Su pagarba Bronius Naudžiūnas, Zigmo.

Mano adresas: Lietuvos TSR, Vilnius 15, Vilkpėdės g. 8a-1.

Adresas mano brolio: Al. Nugent, 1183 Rideau, St. Sudbury, Ont. Canada.

1974.XII.26

Br. Naudžiūnas

LKB Kronika Nr. 17

Lygiai taip elgėsi caro žandarai

24

Mažeikiai.

1972 vasario 16 Mažeikių rajone, Gruzdės kaime buvo iškelta trispalvė vėliava. Saugumas nustatė, kad tai padarė Vl. Majauskas, 25 m. amžiaus vairuotojas. Jis buvo išgabentas į psichiatrinę ligoninę.

— labiau rūpintis chuliganais, o ne keliais Mišiose patarnaujančiais vaikais.

Kabeliai.

1973 lapkričio mėn. saugumiečiai, atvykę pas kun. J. Lauriūną (Kabeliai, Varėnos raj.) daryti kratą, dar neparodę kratos orderio užsipuolė šeimininką:

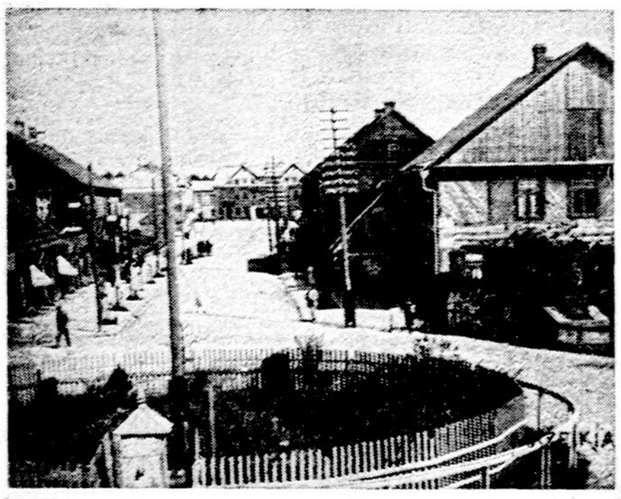

Mažeikiai nepriklausomos Lietuvos pradžioje

(Iš Br. Kviklio archyvo)

Santaika

1975 gegužės 27 į Santaikos apylinkę buvo iškviestas Santaikos klebonas kun. P. Orlickas. Čia jo laukė Alytaus rajono Vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Jančiauskas, Santaikos apylinkės pirmininkas Aliulis ir aštuonmetės mokyklos direktorė. Pavaduotojas Jančiauskas paaiškino, kad rajonas gavęs skundą, jog Santaikos klebonas nesilaikąs tarybinių įstatymų ir leidžiąs vaikams patarnauti šv. Mišiose. Kun. Orlickas patarė aštuonmetės mokyklos direktorei liautis skųsti jį rajono valdžiai, o rajono pareigūnams — "Tai ką, Smetonos lauki?" Mat, pamatė ant sienos rankšluostį su V. Kudirkos "Tautiškos giesmės" tekstu. Kunigas aiškinosi, kad V. Kudirka ir šis eilėraštis figūruoja tarybinėje lietuvių literatūroje ir kad šis rankšluostis esąs iš prieškarinių laikų, Švenčionių krašto lietuvaičių išaustas. Tačiau saugumiečiai audinį nusikabino ir išsivežė kaip "pavojingą" daiktą... V. Kudirka, "Lietuvos tilto atsiminimuose" aprašęs caro žandarų uolumą, kaip jie graibstė kiekvieną popierėlį, net gydytojų receptus, nepramatė, kad panašia "logika" vadovausis jų įpėdiniai.

New York. — Į Ameriką atvyko ir keturias savaites lankysis Norvegijos karalius Olav V. Vizitas laikomas privataus pobūdžio. Kartu paminės 150 metų sukaktį nuo pirmųjų norvegų atvykimo į Ameriką.

ROMA. — Romoj įvyko tarptautinės katalikų vaistininkų federacijos kongresas tema: socialinė vaistų reikšmė — paveržimas ar išlaisvinimas? Kongreso metu buvo paminėta federacijos įkūrimo 25 m. sukaktis.

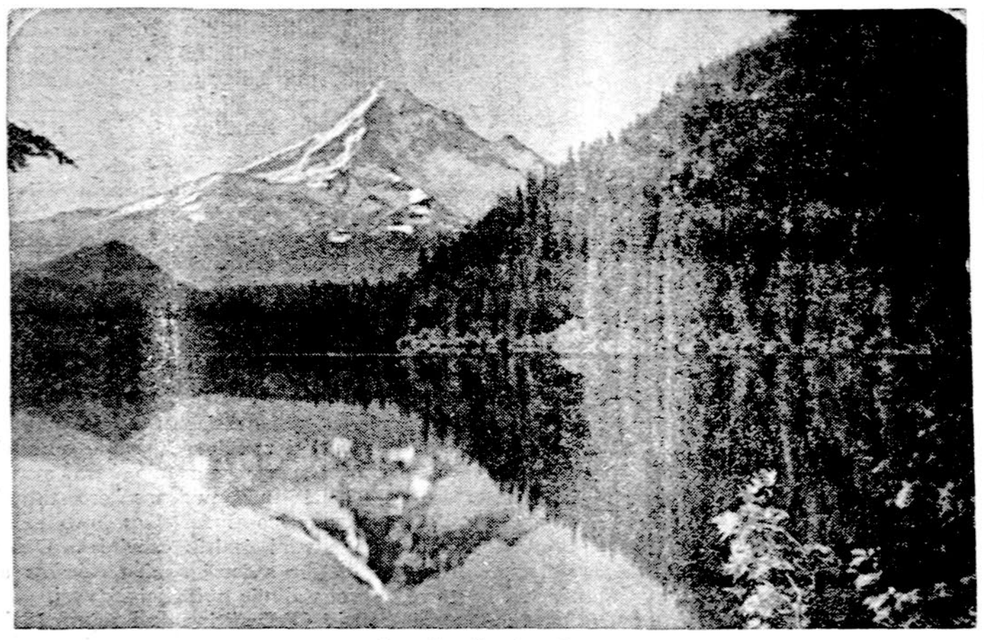

Amerikos šiaurės vakaruose

PORTUGALIJOJ VALDŽIOS DARBAS NEĮMANOMAS

Lisabona — Prezidentas Francisco da Costa Gomes grįžo po šešių dienų vizito į Varšuvą ir Maskvą. Tik grįžęs įspėjo karinius dalinius laikytis drausmės ir nepakelti ginklų netinkamam reikalui. Kariai būtų "krašto išdavikai", jei įsijungtų kurios nors partijos naudai ir už ją kovotų, sakė Gomes.

Sostinės dalinių viršininkai negali sukontroliuoti karių, kai šie pasimetę ir pasidavę komunistų agitacijai, atsisako klausyti įsakymų. Kariuomenėje panašu į chaosą. Tuo metu, kai tą prezidento įspėjimą transliavo per radiją, vienas artilerijos dalinys aplink savo bazę Lisabonos priemiesčiuose išstatė patrankas, tikėdamasis lojalių vyriausybei dalinių atakos.

Portugalijos šiaurėje, Oporto mieste, lojalūs daliniai buvo pašaukti išsklaidyti komunistų demonstraciją, teko panaudoti ir ašarines dujas. Komunistai protestavo, kad buvo uždaryta karo mokykla, kontroliuojama jų, komunistų.

Min. pirm. Jose Pinheiro de Azevedo ketina vyriausybę perkelti iš Lisabonos į provinciją, kai sostinėj gyvenimas ir valdžios darbas pasidarė neįmanomas, kai ir kariniais daliniais pasitikėti negalima. Laukiama naujų mėginimų išvaikyti vyriausybę ir komunistinio perversmo. Portugalijoj dar nėra nusistovėjusi padėtis, ir gali būti visokių netikėtumų.

Kansas City be gaisrininkų

Kansas City. — Miesto meras Charles Wheeler pagrasino streikuojantiems gaisrininkams, kad jei jie greit negrįš į darbą, bus atleisti ir jų vieton pasamdyti nauji žmonės. Miesto policijos vadas teigia, kad šiomis dienomis gaisrų skaičius padaugėjo, ir jie yra aiškiai tyčia sukelti tokių žmonių, kurie apie tai nusimano.

Grobia žmones ir Airijoj

Dublinas. — Šiaurės Airijos teroristai nuo penktadienio tebelaiko pagrobę olandą pramonininką Tiede Harrems, grasindami jį nužudyti, jei Airijos respublika nepaleis trijų IRA narių, suimtų taip pat už terorizmą. Airija atsisako su jais derėtis. Praėjo nustatytas terminas, ir olando likimas nebuvo žinomas.

Maskva. — Sovietų "Pravda" rašo, jog Portugalijos prezidentas Gomes su Podgorny pasirašė politinį, ekonominį ir mokslinį bendradarbiavimą.

WASHINGTONAS. — Naujas pašto tarifas įsigalios gruodžio 28. Nuo tada laiškams reikės vietoj 10 centų — 13 c. Atvirukai pabrangs nuo 7 iki 9 centų.

Nuo spalio 11 oro pašto ženklų nereikės laiškams, kai visa pirmos klasės siunta į tolimesnes vietas bus vežama lėktuvais.

Ispanija pagyrė Amerikos laikyseną

Madridas. — Ispanijos užsienio reikalų ministeris Pedro Cortina Mauri pagyrė Ameriką, kad ji neįsijungė į eiles tų, kurie protestavo ir rėkė dėl teroristų sušaudymo. Amerika nesikiša į Ispanijos vidaus reikalus ir "daugiau negu anksčiau, respektuoja mūsų politinę nepriklausomybę".

Tuo pačiu metu jis galėjo pranešti ir apie susitarimą palikti Amerikai visas keturias bazes. Nuomos suma būsianti mažesnė nei 1.5 bil. dolerių. Amerika tas bazes nuomoja jau 22 metus, ten laiko 10,000 lakūnų ir jūrininkų.

Ispanijos šiaurėje, netoli baskų miesto San Sebastian, mesta bomba į policijos automobilį užmušė tris, sužeidė du žmones.

Pagal seną Vokietijos prūsiškąjį militarizmo stilių: Rytų Vokietijos kareiviai

Diktatorių pavadino tikruoju vardu

San Francisco. — Amerikos ambasadorius Jungtinėse Tautose Daniel Moynihan, kalbėdamas AFL-CIO konvencijoj, paminėjo, kad kitų kaltinimai Amerikai turi būti atsakyti be pagražinimų, todėl jis ir apie Ugandos diktatorių Idi Amin pasakė: "Afrikos unijos organizacijai pirmininkauja, kaip vienas šios dienos laikraštis jį pavadino, rasistas žmogžudys. Izraely yra demokratija, ir despotizmas ieškos visokių progų tą demokratiją sunaikinti". Amin siūlė sunaikinti Izraelį.

Yra aišku, kad Trečiojo pasaulio diplomatų sluoksniams toji Moynihan kritika nepatiks.

Naciai 1942 norėjo pagrobti Staliną

Kopenhaga. — Danų laikraštis "Berlingske Tidende" paskelbė vieno danų lakūno, tarnavusio Hitlerio aviacijoj, sensacingą istoriją iš 1942 metų, kai naciai buvo suplanavę pagrobti Staliną. Kap. Otto Skorzeny yra tas, kuris 1944 buvo išvadavęs Mussolini po Italijos kapituliacijos, buvo sudaręs planą su penkiolika Junker-52 transportinių lėktuvų nusileisti už Kremliaus sienų. Lėktuvai tuo patogūs, kad jiems užtenka 900 pėdų tako nusileisti arba pakilti. Kiekvienas jų būtų paėmęs po 35 gerai ginkluotų karių. Kariai būtų greitai susitvarkę su Kremliaus sargyba ir užkirtę kelią išorinei pagalbai. Jų tikslas būtų buvęs kaip galima greičiau surasti bunkery Staliną ir pirmuoju lėktuvu išgabenti.

Viskas buvo paruošta, ir lėktuvai buvo okupuotos Lenkijos rytuose. Laukta tik žodžio, kada Stalinas bus grįžęs į Maskvą. Prireikė planą atšaukti, nes pagrindinis šnipas prieš tai mirė ir negalėjo duoti tikslių žinių apie Stalino buvimą. Skorzeny laukė žodžio iš vokiečių žvalgybos viršininko gen. Heinrich Gehlen ir nesulaukė. Skorzeny mirė tos istorijos viešai neatidengęs, bijodamas, kad tada sovietai būtų pareikalavę jį išduoti. Tas danų lakūnas irgi nenori būti identifikuotas.

Saigonas. — Pietų Vietnamo radijas pranešė, jog komunistinė vyriausybė atsisako priimti norinčius grįžti pabėgėlius. Guam saloje 1,500 vietnamiečių pabėgėlių jau nori grįžti.

MIRĖ TELŠIŲ VYSKUPAS PLETKUS

Telšiai. — Iš okupuotosios Lietuvos atėjo žinia, kad ten rugsėjo mėn. 29 d. po sunkios ligos mirė Telšių vyskupijos valdytojas a. a. vyskupas Juozapas Pletkus, sulaukęs 80 metų amžiaus.

Velionis buvo gimęs 1895.V.22 Gujėnų kaime, Grinkiškio vls., Kėdainių apskrityje. Baigęs kunigų seminariją Kaune, 1921. V. 5 buvo įšventintas kunigu. Ilgesnį laiką vikaravo Kaltinėnuose, vėliau paskirtas Papilės klebonu, dar vėliau perkeltas klebonu į Gargždus. Klebono darbą dirbo ir kitose Žemaitijos parapijose.

Mirus Telšių vyskupui a. a. P. Maželiui, kun. Pletkus 1966. VI. 15 buvo kapitulos išrinktas Telšių vyskupijos ir Klaipėdos prelatūros valdytoju, o 1967.II.25 įšventintas vyskupu. Tų pačių metų kovo mėnesį paskirtas Telšių vyskupijos ir Klaipėdos prelatūros apaštališkuoju administratorium.

Vysk. Pletkus spalio 2 palaidotas Telšių katedros šventoriuje, šalia anksčiau mirusio vyskupo P. Maželio kapo.

Austrijoj laimėjo socialdemokratai

Viena. — Sekmadienį Austrijoj buvo rinkimai į parlamentą. Nieko naujo neįvyko, socialdemokratai ir vėl laimėjo absoliučią daugumą, iš 183 vietų gavo 94. Antroj vietoj liko liaudies partija (katalikai) su 78 atstovais, trečioj — Laisvės partija, turėjo 10 ar 11 kėdžių. Dar keliose vietose nebaigti skaičiavimai.

Komunistai ir šiuo kartu nelaimėjo nei vieno atstovo. Jie neturėjo laimės jau 20 metų, nepravesdami savų kandidatų.

Socialdemokratų laimėjimui prisidėjo kanclerio Bruno Kreiskio gera ekonominė politika, išvengusi infliacijos ir nedarbo.

Amman. — Jordanijos karalius Husseinas buvo pakviestas apsilankyti Maskvoj ir kvietimą priėmė. Manoma, kad ten skris tik kitų metų vasarą.

Ukrainoje grūdų bus 20 proc. mažiau

Maskva. — Sovietų derlius šiais metais bus mažesnis už 1972. Ukrainoje grūdų bus mažiau 20 procentų. Ukrainos komunistų partijos pirmasis sekretorius Vladimir Ščebitski prisipažino, kad toli iki plane numatyto derliaus. Yra žinoma, jog turėjo būti prikulta 40 mil. metrinių tonų, bet pačiu geriausiu atveju gaus tik 33.5 mil. tonų. Kaltė metama blogam orui.

KALENDORIUS

Spalio 7: šv. Augustas, šv. Laurencija. Butrimas, Eivenė.

Spalio 8: šv. Simeonas, šv. Brigita; Daugas, Gaiva.

Saulė teka 6:52, leidžias 6:24.

ORAS

Saulėta ir šilta, apie 72 laipsniai.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

KELIAS Į SVEIKATĄ, 1601 West Garfield Blvd., Chicago, Ill. 60636

DĖL KRAUJAGYSLIŲ SPAZMŲ PAKILĘS KRAUJOSPŪDIS

Jausminis įtempimas pakelia kraujospūdį.

Mediciniška tiesa

Dėl įtampos pakilęs kraujospūdis (vasospastic) dažnai nesukelia žmogui žinomų negerumų, atsirandančių dėl pakelto kraujospūdžio. Tokie ligoniai skundžiasi trejopu blogiu: nuovargiu, svorio numetimu ir regėjimo sutrikimais. Šios rūšies pakelto kraujospūdžio antras skaitmuo (diastolinis), paprastai, esti aukštesnis, bet nebūtinai toks, palyginus su dviem jau aprašytais kraujospūdžio pakilimais, dėl smegenų pakitimo ir dėl sklerozės atsiradusiais.

Apžiūrėdamas ligonį, gydytojas randa sekančius liguistumo pasireiškimus. Akies dugną specialiu aparatu (ophtalmoscopu)

Julija Adas, Cook apskrities ligoninės tarnautoja yra, kaip ir visos lietuvės, didžiai vertinama darbininkė patologijos skyriuje. Čia ji džiaugiasi Lietuvio sodybos Chicagoje pažmonio programa.
Nuotr. M. Nagio

apžiūrėdamas suseka visų arterijų spazmą su ar be sklerozės reiškiniais. Priedui prie minėtų spazmų, gali būti (bet gali ir nebūti) kraujo išsiliejimai akies dugne ir ten pat esąs iš kraujagyslių išsisunkęs skystis (eksudatas). Gali būti rastas centrinės vietos (papilos — akies dugne paburkimas —edema). Širdis tokiais atvejais būna žymiai padidėjusi. Širdies nepakankamumo reiškiniai gali būti, bet gali jų ir nesirasti.

Laboratoriniai tyrimai patvirtina esamas pasėkas, atsiradusias dėl pakelto kraujospūdžio: 1. Krūtinės rentgeno nuotrauka rodo esant padidėjusią širdį, ypač jos kairę pusę. 2. Elektrokardiograma rodo širdies raumenų kairėje pusėje pastambrėjimą (hypertrophy); 3. Šlapimo tyrimas nurodo trejopą negerumą: blogą šlapimo koncentraciją (mažas specifinis svoris šlapimo), baltymo šlapime buvimas ir kraujo šlapime buvimas, tik dar mikroskopinis: ne šiaip žiūrint, bet per mikroskopą žiūrint susekamas (microscopic hematuria). Toks kraujo kiekis šlapime yra dažnas reiškinys pas tuos ligonius, kurie turi vazospastinį kraujospūdžio pakilimą. Taip pat ir kreatinimo kiekis šlapime gali būti pakilęs.

Dėl spazmų atsiradusio kraujospūdžio pakilimo pavyzdys

Apdraudos reikalu tirdamas savo sveikatą 45 metų vyras sužinojo, kad jis turi pakeltą kraujospūdį. Tas buvo prieš pusmetį. Jis mažai kuo skundėsi — jautėsi esąs sveikas. Neturėjo jis galvosūkio, galvasopės, anginos krūtinėje ir nesiskundė pasilpnintu širdies veikimu. Prieš mediciniška ištyrimą jis buvo numetęs svorio tris svarus per vieną mėnesį. Per paskutinius du mėnesius buvo atsiradęs dažnesnis naktimis šlapinimasis (nocturia); jis keldavosi du-tris kartus naktį dėl to reikalo. Mediciniška istorija šito vyro nieko ypatingo neparodė.

Jo šeimos gydytojas pradėjo šitą vyrą nesėkmingai gydyti, prirašydamas jam dviejų vaistų kombinaciją: Chlorothiazide (Diuril) ir Phenobarbital. Tris savaites prieš specialisto apžiūrėjimą, pacientas pradėjo skųstis nuovargiu, neaiškiu regėjimu ir dar tolimesniu svorio numetimu —priedui dar keturis svarus jis buvo numetęs. Jo kraujospūdis svyravo tarp 160-115 ir 170-130 mm Hg.

Specialistui apžiūrėjus šį ligonį, buvo rasti toki negerumai. Jis buvo įtemptas ir skundėsi galvos skausmais. Kraujospūdis buvo 170-130. Akies dugne buvo rasta visų arterijų susitraukimas (spazmas), kraujosruvos ir eksudatas. Papila nebuvo patinusi. Širdies kairė pusė buvo padidėjusi. Jos ritmas buvo nenormalus: galopinis. Plaučiai buvo be liguistų pakitimų. Kojos nebuvo sutinusios. Kojose buvo pračiuopiamas arterijų pulsas.

Kraujuje cholesterolio buvo 219 mg proc. Šlapime buvo vienas plusas baltymų. Krūtinės rentgeno nuotrauka parodė kairios širdies pusės išsiplėtimą. Elektrokardiograma rodė esant kairės pusės širdies raumenų pastambrėjimą.

Šis pacientas buvo paguldytas ligoninėn. Buvo stengiamasi šlapimo kiekį per parą palaikyti iki pusantro litro ir jo antrą (diastolinį) kraujo spaudimą žemiau 110 mm Hg. Šlapimas buvo varomas vaistais Lasix (furosemide), kasdien duodant nuo 80 iki 160 mg. (dvi ar keturias tabletes per parą). Kraujospūdis buvo mažinamas įtraveninėmis injekcijomis vaisto Hyperstat (diazoxide). Per dešimt dienų šis vaistas buvo suleistas tris kartus. Kraujospūdis buvo numuštas iki 130-140 90-100 mm Hg. Taip numuštas jis buvo per dvi paras be jokio kito gydymo. Tada buvo nutraukti duoti minėti dveji vaistai (lasix ir hyperstat) ir pacientas išrašytas iš ligoninės.

Namuose vartoti buvo patarta pacientui trejopi vaistai prieš pakeltą (vazospastinį) kraujospūdį: 1. Hygroton (chlorthalidone), 50 mg per dieną; 2. Reserpine, 0.25 mg.; 3. Apresoline Hydrochloride (hydralazine hydrochloride), 100 mg per dieną. Pasėkos tokio gydymo buvo patenkinamos: po trijų mėnesių pranyko akių dugnuose pakitimai ir kairiosios pusės širdies padidėjimas sumažėjo. Už metų jo kraujospūdis buvo 140-95 mm. mg. Tada akies dugne negerumai visai pranyko. Kairiosios širdies pusės padidėjimas grįžo normon, susitvarkė. Elektrokardiograma rodė vos žymų kairios širdies raumenų pastambrėjimą.

Vaistai prieš pakeltą kraujospūdį

Šito paciento kraujagyslių pakitimai buvo skirtingi, palyginus su pereitą kartą aprašyto ligonio arteriosklerotiniais akies dugne arterijų priskretimais. Čia nebuvo arteriosklerozės reiškinių. Šis pacientas turėjo visuotinai susitraukusias (spastines) kraujagysles, akies dugne matomas. Jo širdis buvo padidėjusi. Vis tai tiesioginiai ženklai — pasėkos pakelto kraujospūdžio. Už tai šiame atvejuje visas gydymo tikslas buvo sunormuoti kraujospūdį. Šis darbas turi būti aliktas pirmiau negu išsivysto dėl perilgai užsitęsusio pakelto kraujospūdžio inkstų nepakankamumas. Tada joks gydymas nepadės —ligonio stovis pamažu slinks žemyn.

Už tai šiame atvejuje buvo gydymas pravestas labai aršus — drastiškas. Mat, reikia būtinai sunormuoti pakeltas tos rūšies kraujospūdis pirmiau atsiranda kraujagyslių (arterijų) apnaikinimas. Minėtomis drastiškomis priemonėmis numušus iki normos kraujo spaudimą, sulaikomas tolimesnis arterijų nykimas. Atsimintina ši tiesa kiekvienam, tiek ligoniui, tiek gydytojui: visospastinė hypertensija turi būti gydoma nedelsiant ir labai uoliai. Medicininė greitoji pagalba šiuo atveju yra reikalinga, nors pacientas tuo metu dar nesijaučia blogai.

Mediciniški tyrimai parodė, kad chroniškai, ilgesnį laiką, vartojant prieš kraujo spaudimo pakilimą vaistus, apturimas valgomosios druskos susilaikymas ligonio kūne (sodium retention). Išeina, kad niekada negalima duoti vienus vaistus prieš pakeltą kraujospūdį. Reikia visada duoti šlapimą varančių vaistų (diuretics). Jei kurio ligonio inkstai gerai veikia, normaliai atlieka savo darbą — tada vaistai thiazide grupės (diuril) gerai apsaugojo nuo perdidelio kiekio valgomosios druskos susirinkimo kūne, vartojant prieš pakeltą kraujospūdį vaistus. Turint inkstų veiklos nepakankamumą (azotemia), reikia vartoti kitos rūšies šlapimą varančius vaistus: furosemide ir ethacrynic acid grupės vaistai (aLsix, Edecrin). Šitie vaistai yra net 35 kartus veiklesni šlapimo varyme, kaip diuril. Jų veikimas didėja didinant dozę, kai tuo tarpu diuril vaisto vienas gramas tiek pat varo šlapimo, kaip ir keturi gramai.

Išvada. Tvarkykimės kiekvienas, savo gydytojo žinioje būdami, savo kraujospūdį geriausiu būdu. Negalime pro pirštus žiūrėti į pakeltą kraujospūdį tol, kol pagenda kraujagyslės inkstuose ir kitose vietose. Tada jokia pagalba negalima. Todėl, kiekvienas lietuvis, ryžkimės galimai tinkamesniam savo kraujospūdžio tvarkymui. Tik tada mums vaistai ir gydytojai talkins. Dabar per dažnai apsileidžiama šioje srityje. Daugelis patys reguliuojasi sau vaistus nuo pakelto kraujospūdžio, kiti nesitikrina reguliariai pas gydytoją. Nors dabar be atlyginimo tikrinamas kraujo spaudimas, vis vien apsileidžiama. Lėšas ir laiką visokiems niekams eikvojam, bet gyvybiniam reikalui nei laiko nei pinigo neskiriame. Taip elgtis gali tik neišmintingas žmogus.

G. Repeikienė, negalėdama laisvai judėti, iš savo buto lango stebi prie šais ją vykstančią kultūrinę programą Lietuvio sodyboje Chicagoje.
Nuotr. M. Nagio

Dar viena klaida dažnai mūsų kartojama — tai valgymas sūdantis ir sūdytų valgių. Girdi, kad nėra kas valgyti be druskos. Arba — neskanu be druskos. Aš tik truputį jos dedu. Ir taip tokia nesveika elgsena lydi dažną ir mūsų. Tokie ima daugiau tablečių nuo pakelto kraujospūdžio, kad tik jie galėtų sūdytą maistą vartoti. Taip toliau tęstis negali. Nusistatykime, jei norime laimingai gyventi — galimai senesni apleisti šią žemę — turime prisiversti save be druskos valgyti ir sūrių valgių vengti. Nors ir buvome įpratę prie silkių... meskime šalin jas. Tas pats ir su kumpiu —su juo irgi turi amžiams atsisveikinti kiekvienas, turįs pakeltą kraujospūdį.

Dar viena mediciniška nuodėmė persekioja pakeltą kraujospūdį turintįjį: jis nenoriai meta perdidelį svorį. Čia irgi reikia ryžtis gerais darbais artimui turtinti savo gyvenimą, o ne vien lašiniais gėrėtis. Vien numetimas pakelto svorio prisideda didžia dalimi prie sumažinimo hypertensijos.

Nepamirštinas ir širdies ramumas — jausmų žmoniškumas. Nebūkime toliau degtukais — tik čirkšt — čirkšt — ir jau rūksta dažnas iš mūsų, dėl menkniekio susijaudindamas. Tvarkykimės savo jausmus, užsiimdami naudingais darbais sau ir visuomenei. Tada mus neišves taip greit iš pusiausvyros kiekvienas nenaudėlis. Menkų jausmų yra pilnas pasaulis, Šventasis Raštas sako, kad yra nesuskaitoma daugybė papaikėlių. Pastarieji sunkina kiekvienam gyvenimą savo niekdarbiais ir plepalais. Nekreipkime į juos dėmesio. Nustokime apie juos spaudoje rašę. Nustokime su jais pokalbius vedę. Tai prilygsta rašymui su šake ant vandens. Nei jų mes gimdėme, nei auklėjome —už tai dėl jų mes sau galvos nesukime ir jausmų negadinkime. Juos tik karsto lenta ištiesins, o mes daug naudingesnį darbą atliksime, savo energiją sunaudodami artimo gerovei kelti.

PASISKAITYTI: CURRENT THERAPY. V. B. Saunders.

TILTAS PER BERINGO SĄSIAURĮ

Pastaruoju metu specialistai svarsto tilto per Beringo sąsiaurį idėją. Dabar čia įsigalėjusi susisiekimo priemonė — malūnsparniai. Nors malūnsparniu susisiekimas patogus, bet labai brangus: prekes gabenti 100 kartų brangiau, negu automobiliais, o automobiliais 100 kartų brangiau, negu didžiakrūviais geležinkelio sąstatais.

Taigi, ekonomistų nuomone, ekonomiškiausia statyti tiltą, kuriuo galėtų važiuoti automobiliai, traukiniai, ir kad, būtų nutiestas vamzdynas ir elektros linija.

Mokslininkai teigia, kad prieš 20-100 tūkstančių metų Aziją su Amerika jungė sąsmauka, kuri buvo daug kartų nuplaunama ir vėl atsirasdavo. Šia sąsmauka iš kontinento į kontinentą keliaudavo žmonės, žvėrys ir augmenija. Vėliau sąsmauka galutinai suiro, žemynus perskyrė sąsiauris, dabar vadinamas Beringu.

Šiuo sąsiauriu kadaise naudojosi medžiotojai, kailių pirkliai. Antrojo pasaulinio karo metais čia buvo nutiestas "oro tiltas", kuriuo iš Amerikos buvo gabenami įvairūs kroviniai. Dabar per sąsiaurį skraido Aliaskos avialinijų turistiniai lėktuvai.

Pažymėtina, kad sujungti du žemynus buvo planuojama dar praeitam šimtmety. 1849 m. Kolorado valstijos gubernatorius V. Džilpinas iškėlė geležinkelio statymo idėją. O 1905 m. Ramiojo vandenyno geležinkelio sąjungos prezidentas E. Harimanas nuvyko į Tokiją, rado ten savo idėjos šalininkų, grįžo su sutartimi projektuoti Europos-Amerikos geležinkelį per Aliaską ir Sibirą. 1908 m. jis sudarė sąmatą granitiniam pilimui per Beringo sąsiaurį, kuriuo eitų geležinkelio bėgiai. Bet toliau šis reikalas nepasistūmėjo.

1958 m. Kalifornijos Berklio universiteto civilinių inžinierių fakulteto profesorius T. Linas ir senato prekybos komisijos pirmininkas V. Magnusonas vėl pasiūlė statyti tiltą per Beringo sąsiaurį prekybai tarp JAV ir TSRS plėsti. 1960 m. sovietų inžinieriai pasiūlė užtvenkti sąsiaurį. Užtvanka turėjo padėti reguliuoti klimatą šiaurės pusrutulyje. Tam jie pasiūlė pumpuoti Ledjūrio šaltą paviršinių sluoksnių vandenį į Ramųjį vandenyną. Užtvanka turėjo eiti geležinkelis arba autostrada.

1968 m. prof. L. Linas subūre nekomercinę labdarybės draugiją pavadinta "Kontinentų taikos tiltas", kurios tikslas — tirti galimo tilto monumento statybos problemas. Buvo manyta, kad 1975 m. tilto eskizas bus paruoštas (pabaigtas). Techninį projektą ir statybą, galima būtų baigti 1975-1985 m. Tiltas būtų daugelio valstybių bendradarbiavimo simbolis, be to, svarbi prekybos ir turizmo kryžkelė. Bet kol kas šio tilto statybos projektai esti tik popieriuje.

Tačiau inžinierių nuomone, Beringo sąsiauris nėra neįveikiamas. Jo plotis tiltui numatytoje vietoje — apie 85 km. Sąsiaurio vidury yra Diomido salos, todėl tiltas būtų dviejų beveik lygių dalių, kurių kiekvienas ilgis - - apie 40 km. Pavyzdžiui, JAV Luizijanos valstijoje per Pontčartrsino ežerą permesti du tiltai, kiekvienas 40 km. ilgio. Taigi tuo atžvilgiu tiltas per Beringo sąsiaurį nebūtų unikalus. Specialistai sako, kad kritiškiausiu parametru būtų ne bendras tilto ilgis, bet atstumas tarp atramų, priklausantis nuo būsimo apkrovimo.
jm

4000 METŲ SENUMO LAIVAS

Archeologai prie Spetsal salos, Egėjaus jūroje, rado likučius laivo, paskendusio prieš 4000 metų. Pagal Graikijos archeologijos instituto pranešimą, povandeniniai tyrinėjimai rodą, kad tai būsią seniausi laivo griaučiai, bet kada rasti. Šis radinys atrastas šią vasarą Hydros įlankoje. Iš laivo, kuris yra iš ankstyvojo bronzos periodo – apie 2800-2000 metų pr. Kr. - jau iškeltos 25 molinės vazos - puodai. Rastos šukės rodo, kad jos yra iš Cyklado salyno, prie Deloso salos, kur jau tais senais laikais gyventojai gamino aukštos kokybės molinius indus eksportui. Laivo likučiai guli 20 metrų gilumoje. Šį rudenį norima šį laivą nuodugniau ištirti. Manoma, kad laivas vežė obsidiano – vulkaninio stiklo – krovinį iš Melos'o salos. (t)

KONTRABANDINĖS IKONOS IŠ SOVIETŲ SĄJUNGOS

Pastaruoju laiku iš Sovietų Sąjungos į Suomiją slaptai įvežta 30 brangių ikonų. Jų vertė skaičiuojama apie 150.000 dolerių. Šios aferos svarbiausias kaltininkas būk tai esąs neidentifikuotas algerietis, kuris studijavo Rusijoje, o dabar persikėlęs į Helsinkį, Suomijos sostinę. Ikonas algerietis slaptai pervežęs į Suomiją, kad jas iš ten parduotų meno kūrinių rinkoje. Kad parvežtų ikonas per sieną, šis vyrukas sufabrikavęs netikrus diplomatinius dokumentus ir taip pat netikrus diplomatinio automobilio numerius. Tie diplomatiniai automobiliai, pervažiuojant sieną, nebuvo kontroliuojami.
(t)

WINDERS MEDICAL ARTS.
3213 W. 63rd Street
Tel. WA 5 - 4787
DIABETINIS MAISTAS IR GAMINIAI
PRISTATYMAS NEMOKAMAI
Mes patelefonuosim jūsų gydytojui

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3940 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7253
RADIJO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-5500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: $25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. $23.00. Canada $25.00. Foreign Countries — $26.00.

Chicago, Cook, Ill.	$25.00	$15.00	$10.00	$5.50
Kanadoje	25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur	23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje	26.00	16.00	10.50	6.50
Savaitinis	16.00	8.50	—	—

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas neaiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

● Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

● Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 8-3229
DR. ANNA BALIUNAS
2858 West 63rd Street
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6556
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Ave.
Val.: pirmad., antrad. ir ketvirtad. 6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Pagal susitarimą.
Ofiso telef. WA 5-2670
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

Tel. ofiso RE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet. antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad. 10—4, šeštad. 10—3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
J O K Š A
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad., ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak, šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS
489-4441 — LO 1-4605
jei neatsiliepia 561-1070
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai: 1002 No. Western Avenue.
5214 No. Western Avenue
Valandos pagal susitarimą

Visi telefonai 652-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 ir 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Šeštad. 12-2 val. p. p. trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. 239-2919.

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-9601
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave., kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. Nuo 3 iki 7 val. p. p.
Tik susitarus

Tel. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai.
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149.
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4410
Rezid. GR 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 val. v. antr. ir penkt. nuo 1-3 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223.
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad. ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — Iš anksto susitarus

Tel., Ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet.
Treč. ir šeštad., pagal susitarimą

Ofiso tel. 586-3166; namų 636-1850
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6234 S. Narragansett Avenue
Val.: pirm., antr., ketv. 2-5 ir 6-8, penktad. 2-5, šeštad. pagal susitarimą

Mūsų paliktoji Europa

IR ŠIOJE SRITYJE NEATSILIEKA

Daugelis, kurie paliko Europą prieš gerą ketvirtį šimtmečio, kurie iš ten išvyko maži ar jau čia gimė, dažnai galvoja, kad Europa išliko toks pat kraštas, žemynas su toli gražu ne tokiais dideliais pramonės centrais ar tokiais dideliais miestais kaip Amerika. Daugelis galvoja, kad ten šiaip ar taip negali būti tiek daug kriminalinio elemento, kad Europa kultūros lopšys, kad Europa, neturėdama kaip Amerika rasinių problemų, taikoje ir ramiai gyvena.

Tie laikai jau yra praeityje. Europa šiandien daug kur lenkia Ameriką, ir blogiausia, kad ji neatsilieka ir kriminalinių nusikaltimų augimu. Šiandien universitetai ir universitetiniai rajonai jau nebėra tokie švarūs, kuriuose negalima buvo degtuko numesti, ir universitetų sienos dabar jau nuterliotos šūkiais.

*

Todėl, kai mes manome, kad kitame kontinente galėtume būti saugūs, kai manome, kad ten mažiau užpuolimų ir automobilių nelaimių, gerokai apsirinkame. Automobilių nelaimių proporcingai daugiau negu Amerikoje, nešvarumo taip pat apstu, o kriminalistų labai daug. Roma gi laikoma nesaugiausia vagysčių prasme Europos sostine. Pagrobimai Italijoje yra labai dažnas atvejis. Londone 1974 m. vidutiniškai nuo 1973 m. nusikaltimai padidėjo 16 proc. Plėšimai padidėjo 31 proc., įsilaužimai 19 proc., auto vagysčių 25 proc., o mažesni žmonių apvogimai 77 proc. Anglijos saugumo policija skelbia, kad šiandien turistui prarasti Anglijoj piniginę yra 4 kartus lengviau, negu tai buvo prieš penketą metų. Įvairios riaušės Londone, palyginus su kitais nusikaltimais, tesudarė tik 6 proc., o dabar jau 14 proc. Šiaip jau 7 mil. mieste 1974 m. žmogžudysčių nebuvo labai daug, jų tebuvo tik 142 ir 155 užregistruoti išprievartavimai. Bet vagystės iš krautuvių labai padidėjo ir tai, esą, ne kas kita, kaip krašto moralės kritikams. Krašte krautuvėse pavagiama per metus už 240 mil. dol., iš įmonių tarnautojai ir pergabentojai pavagia už 430 mil. per metus. Net ugniagesiai teigia, kad, gaisrą gesinant, pavagiama gaisro gesinimo įrankių.

Auklėtojai skelbia, jog visa tai daro šauksmas, kad žmogus turi daryti, kas jam patinka, kas jam naudinga, kad laisvė yra pirmoje vietoje už moralę. Žmonių grobimas Anglijoje labai mažas, vos pora atvejų penkerių metų laikotarpyje. Bet Italijoje 1973 m. buvo pagrobta 17 žmonių, o 1974 m. jau 38 atvejai. Per pirmuosius šių metų šešis mėnesius buvo pagrobti 34 asmenys. Tuos grobimus daro įvairios gengsterių grupės ir kartais išpirkimo sumos siekia ligi trijų mil. dolerių sumos. Šiaip jau Italijoj nusikaltimų skaičius praėjusiais metais pakilo 10 proc. Įsilaužimų padidėjo 15 proc., tačiau sumažėjo auto mašinų vagysčių ir išprievartavimų.

*

Visa tai Anglijoj ir Italijoj, bet daugeliui gali kilti klausimas, kaip yra Vokietijoj. "U.S. News and World Report" žurnalo bendradarbis pripažįsta, kad V. Vokietija yra viena iš tų Europos valstybių, kur užsienietis turistas gali būti apvogtas, apsukta ar kitaip išnaudotas. Šiaip miestuose, išskyrus kai kuriuos rajonus Frankfurte ir Hamburge, net ir naktį pėsčiajam nėra pavojinga. Bet, nepaisant vokiečių drausmingumo ir tvarkos mėgimo, ir pas juos buvo pagrobimų ir per 1974 m. nusikaltimų skaičius paaugo 7 proc. Plėšimai sudaro 70 proc. visų nusikaltimų ir jų skaičius pakilo 8 proc., nužudymų skaičius pakilo 9 proc. Krašte 1974 m. buvo daugiau bedarbių negu bet kada anksčiau. Yra nemaža jaunuolių, kurie niekada nenorėjo dirbti ir todėl šie turi daug pagundų prasilenkti su įstatymais.

Prancūzijoj į kriminalinius nusikaltimus įpuola labai jauni žmonės. Net 13 metų paaugliai vagia automobilius, ištraukia rankinukus, įsilaužia į krautuves ar valgyklas. Tačiau policija teigia, kad kai kurios vietos turistam yra beveik saugios. Vidaus reikalų ministerijos įstaigos skelbia, kad per praėjusius metus nusikaltimų skaičius labai mažai tepaaugo. Sumažėjo nužudymų ir išprievartavimų, bet padidėjo vagysčių kinuose ir bažnyčiose. Kaip skelbiama, ginkluotų užpuolikų Prancūzijoj 1974 m. buvo 1,048 kai 1973 m. apie šimtinę daugiau. Policija sugriežtino budėjimą, o kai kurie miesteliai ir kaimai panoro įsivesti savo apsaugą, bet jiems nebuvo duotas leidimas, nes vidaus reikalų ministerija aiškina, kad tai reikštų pilietinio karo pradžią.

Šveicarija yra saugiausia valstybė, bet, kadangi apsupta kraštų, kuriuose kriminalinių nusikaltėlių nėra maža, jai sunku išsilaikyti. Bet ir jų jaunimo tarpe kriminalinių nusikaltimų padaugėjo. Daug nusikaltimų padaroma todėl, kad jaunimas, patekęs į narkotikų vergiją, ieško tiems narkotikams pinigų. Vietos policija teigia, kad šiaip ar taip geriausia vaikščioti mieste dienomis. Net ir tokioj Švedijoj taip pat pastebimas jaunųjų nusikaltėlių augimas.

*

Jei Europoj ir nėra kaip Amerikoj, bet turistai įspėjami, kad jie būtų atsargūs ir tam atsargumui pateisinti pateikiama statistika. Taip informuojami turistai, besilanką kituose kraštuose, bet jie savaime mažiau lankosi naktį įvairiose dalyse, o vietos gyventojai geriau žino, kaip veikti ir kaip saugotis. Tačiau viena yra aišku, kad Europa nebėra ta pati, kas ji buvo. Joje apstu įvairių jaunimo gaujų, ir nusikaltimų, ir nešvaros, ir netvarkos ir kitokių nemalonumų. Net ir apsirengimas yra jau daugiau demokrastiškas, kaip sakoma amerikietiškas — europiečiai nustoję to tradicinio tvarkingumo. Dėl šių nusikaltimų ir įvairių jaunimo laisvių europiečiai kaltiną amerikiečius, kad šie sugadino jaunimą, bet nereikia užmiršti, kad keičiasi laikai ir žmonės. Moralė krinta ir kova už žmogaus gerumą sunkėja. Žvelgiant į visą tai, tenka prisiminti ir laisvojo pasaulio lietuvių jaunimą, kurį auklėti padeda jaunimo organizacijos ir joms priklauso ne tik šeimų, bet ir visos išeivijos padėka.

A.B.

Spandoj ir gyvenime

KIAULIŠKI REIKALAI

Komunistinė Vilniaus "Šluota", kas pora savaičių pasirodąs humoristikos žurnalas, savikritikos vardan atskleidžia vietinės tikrovės faktų. Dažnai tas humoras padeda prokurorui ir po pasijuokime žurnale aprašomam asmeniui iškeliama byla, tačiau tas juokas pro ašaras yra dažnai įdomus. "Šluotos" š.m. 13 numeryje apie kiaulių reikalus M. Kovas ir St. Kirvelis rašo taip:

"Štai Rokiškio rajono "Nemunėlio" tarybinis ūkis taip pat kasmet įsigyja veislinių kuilių bei kiaulaičių. Šitie brangūs svečiai ir viešnios pagal veterinarinius nuostatus turėtų praeiti karantiną. "Dar ko!" —sako jiems šeimininkai. — Jukš į gardą, ir po, viso aristokratiškumo".

O štai ir rezultatai. Šiais metais Šarkiūnų skyriuje, išaiškinta bruceliozė. Teko likviduoti keliasdešimt paršavedžių. Papildyti ištuštėjusiems gardams ir, svarbiausia, įvykdyti mėsos paruošų planus prireikė įsigyti vėl kokį šimtą veislinių kiaulaičių... Tai kiek kainuos tas prakeiktas aristokratiškumas!

Pradėję skaičiuoti, skaičiuokime ir toliau. Praėjusiais metais ūkyje krito pora šimtų kiaulių. Štai jau tikra kiaulystė. Be jokio aristokratiškumo!..

Tačiau laidotuvės ūkyje buvo ir stambiųjų raguočių tarpe. Tai kas gi kaltas dėl tų ekonominių pakasynų! Atleidimo ožį visuomet galima rasti. Parašyti jam įspėjimą ar papeikimą. Arba nurašyti trečdalį atlyginimo už tūkstantinius nuostolius visuomenei...

Šiuo atveju, pavyzdžiui, bausti galėtume (kaip paaiškėjo ruošiant šią medžiagą, jis jau ir buvo nubaustas) vyr. vetgydytoją. Kodėl nekontroliavo, kodėl neprižiūrėjo, kodėl?.

O pamėgintų kas nors pavaikščioti ūkio specialistų kasdieniniais keliais. Nuo tvartų iki tvartų — keliolika kilometrų. O transporto —tai nebėr. Atsistok, specialiste, šalikely. Kilok ranką kiek beišgali ir šauk:

—Ei, stoook! Karvė veršiuojasi!

—Kur! —klausia atsitiktinis vairuotojas.

—Už penkiolikos kilometrų.

—Kad aš ne į tą pusę...

Dialogas baigtas. O jeigu vietoje keturių specialistų, pagal etatus prigulimų, ūkyje dirba tik du!..

Tikrai kiauliški reikaliukai. Ir ne vien kiaulių klausimu. Geri kontaktai, bendras reikalo supratimas tarp specialistų ir ūkio administracijos irgi nepamaišytų."

JAV UŽSIENIO POLITIKA

Taikos sambūvis neužtikrina taikos

GEDIMINAS GALVA

Kelias į Helsinkį

Kai JAV pergyveno beprasmį sunkmetį Vietname, du nesutariantys kraštai — Sovietai ir kom. Kinija — pasiūlė joms užmegzti taikos sambūvį. Šiame krašte buvo ir tebėra H. Kissingeris didžiausias taikos sambūvio šalininkas, sugebėjęs tą užsienio politikos linkmę įpiršti R. Nixonui ir jo įpėdiniui G. Fordui.

Jie kalbėjo tais pats žodžiais: geriau sugyventi taikoje, negu sulaukti karo grėsmės. Visi šiems žodžiams turėtų pritarti, jei iš tikro taikos sambūvio politika būtų ramstis taikai įgyvendinti. Visi yra už taiką, bet daugelis abejoja dėl pasirinkto kelio jai įgyvendinti. Kelerių metų taikos sambūvio politika sustiprino abejones dėl taikos ateityje.

Vietnamo byla

JAV, nepajėgusios palaužti Šiaurinio Vietnamo ir jo dalinių Pietų Vietname, nutarė visai atšaukti savo karius. Ilgokos derybos tęsėsi dėl belaisvių grąžinimo. 1973 m. sausio mėn. Paryžiuje pasirašytoji taikos sutartis sulaukė tragiškos atomazgos. Ją paskatino Sovietai, kurie tų pačių metų kovo mėn. pažadėjo nesikišti į Indokinijos reikalus, o Pietų Vietnamą palikti savo likimui.

Sovietai, būdami taikos sambūvyje su JAV, pažado netesėjo. Jie pasinaudojo Watergate painiavomis ir 1973 m. pavasarį jau pradėjo sparčiai remti Šiaurės Vietnamą. Visa tai ir pastūmėjo nelemtin ne tik Pietų Vietnamą, bet ir visą Indokiniją.

Taikos sambūvio iš šalies duotas smūgis ypač palietė JAV, nes seniai dėtos pastangos įsigalėti Azijos žemyne sulaukė stipraus atkirčio. Telieka apgailėti, kad H. Kissingeris ir prez. G. Fordas nesugebėjo padaryti tinkamų išvadų. Jie ir toliau tebešnekėjo apie taikos sambūvį, nors vengė aptarti jo turinį.

Šis pavasaris buvo nelemtas JAV užsienio politikoje. Indokinija griuvo lyg kortų namelis. Amerikiečiai turėjo pasitraukti, o iš Laoso buvo išstumti. Prasidėjo amerikiečių atsparų trupėjimas Azijoje. Artimuosiuose Rytuose H. Kissingerio tarpininkavimas buvo nesėkmingas. Afrikoje, ypač Portugalijos kolonijoje Angoloje, aršiai kovojo kom. Kinijos ir Sovietų partizanai. Pietų Amerikoje atsirado trintis ūkiniais, politiniais klausimais, ypač dėl Panamos. Europoje kylą nesutarimai sukrėtė Washingtoną. Trintis Kipre gerokai įtempė Graikijos ir Turkijos santykius. Šių Šiaurinio Atlanto santarvės narių ginčas netrukus palietė ir JAV.

Staigus komunistų partijos įsivyravimas Portugalijoje, kuri taip pat priklausė minėtai santarvei, vertė H. Kissingerį prabilti apie Europos subyrėjimą per ateinantį dešimtmetį. Jo žodžiais, reikia nurašyti Portugaliją, kurios komunistus rėmė taikos sambūvio bendras —Sovietai.

Šio sutrikimo metu H. Kissingeris tylėjo. Jis prabilo tik VII.15 Minneapolyje ir ėmė vėl piršti taikos sambūvį. Tai buvo paruošiamasis žygis kelionei į Helsinki. Tuo metu jis jau buvo susitaręs su A. Gromyko, kad Sovietai laikinai nesikiš į Artimųjų Rytų reikalus, o JAV už tai skatins Europos valstybes pasirašyti sutartį Helsinkyje.

Nuolaidų politika

Minneapolyje H. Kissingeris kalbėjo: "Jei taikos sambūviui nepritariama, kas gi siūloma? Ar taikos sambūvio priešai siūlo tęsti pavojingą valstybių įtampą? Ar jie nori tęsti šaltąjį karą ir apsiginklavimui išleisti milžiniškas sumas? Ar taikos sambūvis nepatarnauja atvirajai politikai, kuri šiuo metu vyrauja? Ar pravartu skatinti įtampą, neišnaudojus progų jai švelninti?"

Šiais klausimais H. Kissingeris siekė tik įnešti painiavas taikos sambūvio aptartyje. Tai yra tik žvejojimas drumstame vandenyje. Jis nė žodeliu neužsiminė, ką jis supranta taikos sambūviu. Jis sąmoningai nutylėjo, kad trumpame taikos sambūvio tarpsnyje jau ne kartą kita sambūvio šalis pažeidė taiką. Jis negalėjo net paaiškinti, kuriuo tikslu pasirašoma Helsinkio sutartis, užtikrinamos Sovietų sienos, kurios pokario metu buvo jėga primestos ir priešingos net 1945 m. Jaltoje pasirašytam susitarimui.

H. Kissingerio taikos sambūvis reiškia tik JAV nuolaidas Sovietams pratęsti pokario metu pradėtus vienašalius sprendimus, jų imperialistinę politiką.

Po Helsinkio susitarimų pasirašymo Washingtonas praregėjo, kad jo taikos sambūvio užmojis ryškiai skiriasi nuo sampratos Maskvoje. Sovietai naudojasi taikos sambūviu išspręsti kai kuriuos politinius klausimus, skatinti ūkinį bendravimą savo kraštui stiprinti ir siekti vis ryškesnės persvaros apsiginklavime. Ko gi siekia prez. G. Fordas ir H. Kissingeris? Atrodo, jie pasirinko Chamberlaino ir Daladier nuolaidų kelią, kuris pastūmėjo į karą.

Nuolaidos skatina karą

Po pirmojo visuotinio karo Prancūzija, kaip ir JAV po antrojo, pradžioje pasirinko tvarkdario kelią. Pirmoji norėjo valdyti Europą, antroji dalį pasaulio. Abiem nusilpus, pasirinktos nuolaidos. Prancūzija ir net Anglija taikstėsi Vokietijai, kuri 1933 m. išstojo iš Tautų Sąjungos, 1945 m. prijungė Saarą, 1936 m. užėmė Rheino sritį, o nuo 1938 m. ėmė siausti Europoje. Krito Austrija, Čekoslovakija, atplėštas Klaipėdos kraštas.

Santarvininkų nuolaidos ir vokiečių laimėjimai skatino ginkluotis ir pradėti karą, atnešusį didžiausias nelaimes net ir nuolaidų darytojams.

Ar dabartinė JAV užsienio politika daug kuo skiriasi nuo Chamberlaino ir Daladier vestosios. Labai nedaug. Tiesa, naudoja skirtingus būdus, tačiau užtraukė jau ne vieną nelaimę šiam kraštui.

H. Kissingerio ypatingas dėmesio sutelkimas Izraelio klausimui neabejotinai daug kaštavo šiam kraštui, nes jau mokama keturguba kaina už naftą. Antrosios paliaubos JAV kaštuos apie 4 bil. dol. metams, nors jos neišsprendė nė vieno politinio klausimo Artimuosiuose Rytuose.

Po vienos airių paruoštos bombos sprogimo Anglijoje.

DABARTIS IR ATEITIS

Žvilgsnis į paskutinį šio šimtmečio ketvirtį

A.J. STANIUS

Visi istorijos šimtmečiai yra neramūs ir kruvini, pilni žmonių kančių, neteisingumo ir klastos. Tačiau pirmieji trys šio šimtmečio ketvirtadaliai ypač buvo baisūs.

Du pasauliniai karai, kruvinoji rusų revoliucija, Hitlerio mirties koncentracijos stovyklos, rusų vergų lageriai — tai tik keletas mums žinomų pavyzdžių. Žmonių kančių ir kraujo upės ir dabar tebeteka.

Tarptautinės amnestijos organizacija šį mėnesį Londone paskelbė, kad ir dabar dar visame šimte valstybių tebevartojamos politinių kalinių kankinimo priemonės. Pagaliau ekonominė krizė ir infliacija apkurtino ir apakino valstybių vyriausybes, kad jos nebemato nei žmonių kančių, nei nekaltųjų šauksmo, nei pavergtųjų laisvės. Kas baisiausia, kad valstybių vadai nebesirūpina savų tautų laisve, jau nekalbant apie kitų tautų laisvę.

Ar A. Solženicyno balsas nėra šauksmas tyruose? Ar Simo Kudirkos balsas nėra šauksmas lietuvių išeivių tyruose? 50 metų komunistinio žiaurumo ir rusiškojo imperializmo siautėjimas, rodos, turėjo atmerkti valstybių vadų akis, atkimšti ausis ir įspausti į smegenis neužginčijamą faktą, kad komunizmas yra vienintelis taikos ardytojas, laisvės pavergėjas, skurdo nešėjas ir žmogiškųjų vertybių naikintojas.

Deja, krikščioniškosios civilizacijos ir kultūros centras — Vakarų Europa — nepasimokė, dėl tos pabaisos nepasipurtė, priešingai, begėdiškai tai baisybei nusilenkė, ne tik išdavikiškai parduodami kitų, bet ir savų tautų laisvę. Pasirinko pasidavimo gėdą, o ne garbingą kovą. Pasidarė akli, bevaliai, pasiryžę ir toliau draugiškomis sutartimis maitinti nepasotinamą komunistinį slibiną. Mes lietuviai tai ypač skaudžiai pergyvename.

Žiauri tikrovė

Istorijos lapus galime vartyti ir juose užrašytus faktus vertinti, bet kas bus įrašoma į ateities lapus, kad ir rytojaus dienos — tik spėjimas. O vis tik būtų neišmintinga nepaisyti tų ženklų, kurie padeda ateitį atspėti.

Paskutinis šio šimtmečio ketvirtis turės daugiau istorinių staigmenų, negu turėjo trys pirmieji ketvirtadaliai. Vakarų Europa, krikščioniškosios kultūros centras, 2000 m. jau gulės po antkapiu. Ji jau bus palaidota. Visur Europoje viešpataus komunizmas ir negirdėtų vardų terorizmas. Bet bus palaidotas ir Maskvos diriguojamas komunistinis imperializmas. Ji palaidos III-sis pasaulinis karas, kuriam pirmąją bombą Viduriniuose Rytuose padėjo dr. Kissingeris. Jis pats nežino, kada ji sprogs.

"Le Monde" (rugs. mėn. Nr. 1401) korespondentas E. Rouleau Kissingerį pavadino magiku. Jis nuramino arabiškąjį liūtą ir užmigdė izraelitiškąjį avinėlį. Tas liūtas pabus ir avinėlį sudraskys, nors jis turi JAV-bių raketinius dantis. Čia ir bus pradžia III-jo pasaulinio karo, kurio tikroji laimėtoja bus komunistinė Kinija. Ant baisiųjų karo griuvėsių visoje Europoje išdigs komunistinės vyriausybės. Komunizmas liks ir Rusijoje, tik be imperialistinio vainiko. Kiekvienos valstybės komunistinės vyriausybės tvarkysis savarankiškai: italai — itališkai, ispanai —ispaniškai ir t.t. Arabų kraštuose komunizmas neprigis.

Šitame paskutiniame šimtmečio ketvirtadalyje labiausiai nukentės katalikų Bažnyčia. Ji netenka savo įtakos, išsenka jos aktyvumas, nors ją valdo jau iš eilės trečias švento gyvenimo popiežius. V. Europos valstybių legalizavimo abortų, eutanazijos, įvairių sterilizacijų nesulaiko Bažnyčios pasipriešinimas. Britų kard. Heenan šią vasarą pats prisipažino, kad katalikai yra nustoję aktyvumo dvasios. Praktikuojančių tikinčiųjų skaičius mažėja. Kadaise katalikiškoje Prancūzijoje šių metų duomenim tik 19 proc. tikinčiųjų yra praktikuojantys. Politinis ar religinis indiferentiškumas yra geriausia dirva ateistiniam komunizmui.

Lietuvos klausimas

Jei į šio šimtmečio pabaigą,

(Nukelta į 5 pusl.)

Moteris baltame chalate

DR. K. PAPROCKAITĖ-ŠIMAITIENĖ

"Ar tik jis nebus lietuvis?", pagalvojau aš. Ir vėl pasižiūrėjau į pavardę, ar tikrai Smetona, o ne Smetana.

Nuėjau į palatą. Vienoje lovoje gulėjo Milleris, o kitą lovą, kurioje turėjo būti Adomas Smetona, radau tuščią.

— Labas rytas, pone Milleri — pasakiau jam. — Kaip jūs šiandieną jaučiatės?, paklausiau.

— Daktare, — pasakė jis — aš labai blogai jaučiuosi.

— Ar skauda? — vėl paklausiau jį.

— Ne, — atsakė jis man, — man nieko neskauda, bet aš visą naktį nesu sumerkęs akių.

— Tai kodėl jūs negalėjote miegoti? — pasiteiravau.

— Daktare, vakar vakare į šią palatą paguldė naują pacientą. Mano manymu, jis yra nenormalus. Aš labai bijojau užmigti, kad jis man ką blogo nepadarytų. Su protiškai nesveikais žmonėmis aš esu atsargus.

— Ar jūs turite galvoje Adomą Smetoną? — paklausiau aš Millerį.

— Taip, — atsakė jis man. Adomas Smetona yra nesveiko proto.

— Kodėl taip galvojate? — vėl paklausiau.

— Daktare, argi gali protingas žmogus taip kvailai kalbėti? Tik pagalvokit. Adomas Smetona visiems sako, kad jis yra sūnėnas buvusio Lietuvos valstybės prezidento. Argi tai ne kvailo žmogaus kalba? Aš iš savo gyvenimo patyrimų žinau, kad psichiškai sergantieji ligoniai visada dedasi dideliais žmonėmis. Aš taip bijojau pasilikti su juo vienoj palatoj, kad net prašiau budinčios sesutės perkelti jį kitur.

— O kaip į tai reagavo sesutė? — paklausiau aš Millerį.

— Ji tik gražiai nusišypsojo, paplojo man per petį ir pasakė: "Pone Milleri, nesinervuokit. Smetona, gal būt, juokais jums pasakė, kad jo dėdė buvo Lietuvos prezidentas. Jūs gi nesupratote juoko ir išsigandote. Reikėjo jums tik pasakyti, kad jūs esate Etiopijos karalius, ir Smetona būtų supratęs, kad ir jūs mėgstate juokauti. Jūsų nuomonė apie Smetoną yra visiškai klaidinga. Jis yra toks pat ligonis, kaip ir jūs. Smetona yra normalus žmogus ir yra labai mandagus pacientas. Be to, jūs pats puikiai žinote, kad psichiškai nesveikus pacientus mes guldome į 16-tą aukštą, bet ne į 11-tą. Nusiraminkit, išmeskite iš savo galvos niekuo nepagrįstus įtarimus ir ramiai miegokit".

— Nežiūrint sesutės pastangų perkalbėti mane, aš vis tiek likau prie savo nuomonės ir visą naktį nemiegojau.

— Kur dabar yra Smetona? — paklausiau aš Millerį.

— Jį išvežė į X-Ray skyrių peršviesti. Koks aš būčiau laimingas, kad jis nesugrįžtų į šitą palatą! Daktare, jūs pati greitai įsitikinsite, kad jis yra nenormalus, — baigė savo kalbą Milleris.

Tuo metu į palatą atvežė Smetoną. Jis buvo 54 metų amžiaus, aukšto ūgio ir stambaus kūno sudėjimo. Jo klasiškus veido bruožus supo tankios kaštaninės spalvos garbanos. Paausyse žibėjo keli sidabriniai plaukai. Jo rudas, šypsančias akis dengė storoki antakiai. Ilgos blakstienos darė ant jo veido šešėlius.

Sesutė paguldė ligonį į lovą ir išėjo iš palatos.

Aš atsisėdau prie jo lovos. Milleris sekė mudviejų pasikalbėjimą. Mudu kalbėjome angliškai. Po patikrinimo aš jį paklausiau:

— Pone Smetona, man būtų labai įdomu žinoti, kokios jūs tautybės?

— Aš esu lietuvis — atsakė jis švelniu balsu.

— Tai kalbėkime lietuviškai pasakiau aš jam, nes aš irgi esu lietuvė.

Jis labai apsidžiaugė, ir mes pradėjome kalbėti lietuviškai.

(Bus daugiau)

MŪSŲ KOLONIJOSE

Juno Beach, Fla.

GERAI PAVYKUSI LB GEGUŽINĖ

Rugsėjo 21 d., Palm Beach Shores, gražiausioj Floridos vietovėj, LB Palm Beach apylinkė suruošė gegužinę. Esant labai gražiam orui, į gegužinę atvyko labai daug žmonių iš arti ir iš gana tolimų vietovių. Valdybos vicepirm. P. Mikšys valdybos vardu nuoširdžiai pasveikino visus dalyvius ir palinkėjo visiems kartu linksmai praleisti šio gražaus sekmadienio popietę. Pristatė — supažindino iš kitų vietovių atvykusius svečius. Iš LB Pampano apylinkės dalyvavo šie svečiai: Balčiūnienė, Liutermozienė, Mošinskiai, Petrauskai, Vainauskas, Rudaitienė, Sidzikauskienė, Žutautai ir kt. Iš Lake Worth lietuvių klubo: Augunienė, Bortvikienė, Dovydaičiai, Galinaičiai, Rugys, Mažeikai, Rimai,, Chmeliauskaitė, Gludai, Statkai ir kt. Iš Kanados: Avižienė ir Markeliūnaitė. Iš įvairių vietovių dr. Jurkas su ponia, Vilkas, Ramanauskai, Klimas, Zizai ir kt.

Apylinkės pirm. J. Jakubauskas pristatė Verą Januškevičienę, atvykusią pas gimines iš tolimosios Australijos, pateikdamas jai keletą klausimų apie Australijoje gyvenančius lietuvius. Ji pabrėžė, kad ten lietuviai gražiai sugyvena, gerbia ir myli savo pagrindinę organizaciją — Lietuvių Bendruomenę. Ji priklauso ir kitoms organizacijoms, kurios tarpusavyje gražiai sugyvena.

Šiek tiek vėliau atvyko visų laukiami inž. Saulius ir solistė Ona Blandytė - Jameikiai su 2 sūneliais: Aldžiu 4 metų ir Vidu 12 metų. Pažymėtina, kad, nors čia Floridoj ir nėra lituanistinės mokyklos, jie abu labai gražiai kalba lietuviškai.. Čia jau ilgesnį laiką gyvenančių Galinaičių ir Rimų vaikučiai taip pat labai gražiai kalba lietuviškai.

Iš šios gegužinės dalyvių vyriausia amžiumi buvo C. Mošinskienė, 98 metų ir jauniausias Aldis Jameikis, 4 metų. Jie abu valdybos buvo atžymėti — jiems įteiktos dovanėlės.

Tiek daug svečių atvykus, valdyba su talkininkais turėjo gerokai padirbėti, kad visus gražiai priimtų. Gal daugiausia to darbo teko šilto maisto gamintojams A. Pilipavičiams. Barą gražiai tvarkė S. Pažėra ir A. Šalkauskas. Loteriją gražiai pravedė A. Pažėrienė ir A. Rugys. Dovanomis ir maistu prisidėjo: V. Aušrotienė, J. M. Jokūbaičiai, V. Kulpa - Kulpavičius, A. S. Pažėrai, A. Pilipavičienė.

Kavutei labai skanius pyragus suaukojo A. Biliūnienė, A. Jakūbauskienė, J. Jokūbaitienė, E. Mikšienė, A. Pažėrienė ir J. Šalkauskienė.

Gegužinės komendanto pareigas gražiai atliko V. Stoškus. Vienas pravažiuojantis amerikietis, pamatęs lietuvišką vėliavėlę, norėjo ją įsigyti. Stoškus jam pareiškęs, kad tą vėliavėlę galįs gauti Chicagoj, "Drauge" už vieną dolerį, tačiau Stoškus vėliavėlę vistiek pardavęs už dolerį ir 15 centų.

Pažymėtina, kad ši nauja LB apylinkė, įsteigta tik prieš vieną mėnesį, jau yra suruošus du gražius parengimus — Tautos šventę ir šią gegužinę. Valdyba savo veiklos planuose turinti ir daug kitų sumanymų. Palinkėtina geriausios sėkmės.

Valdybos sekretorei Albinui ir Alfonsui Pilipavičiams išvykstant atostogų Kanadon, į Hamiltoną, kuriame jie yra daug metų gyvenę ir ten daug veikę Lietuvių Bendruomenėje, šios apylinkės valdyba jiems įteikė asmeniškai nuvežti K.K.B. Hamiltono apylinkei, kuri spalio 12 d. švenčia 25 metų jubiliejų, sveikinimo vinjetę. Ją labai gražiai pagamino menininkė A. Biliūnienė. Su Pilipavičiais kartu išvyksta ir darbščioji įvairių darbų bei planų sumnytoja E. Mikšienė. A. S. Pažėrai savo gražiuose namuose jiems surengė šaunias išleistuves. (p. m.)

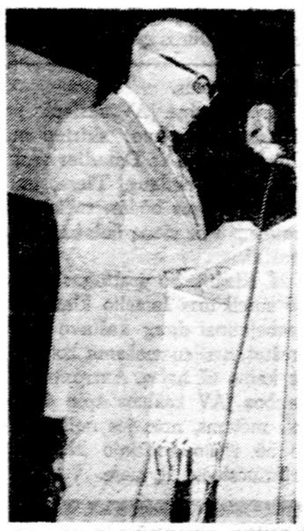

Dr. Bronius Povilaitis, svečias iš Kanados, prof. dr. V. Manelio minėjime skaito paskaitą.

Nuotr. A. Šeštoko

St. Petersburg, Fla

GYVOJI VEIKLA

— Lietuvių klubo pirm. inž. Albinas ir žmona Angelė Karniai buvo išvykę atostogoms ir dalyvavo Chicagoje Angelės sesers Reginos ir Balio Sriubų šeimos gražiose vestuvėse. Živilė Sriubaitė, Karnių krikšto dukra, sumainė aukso žiedus su Kęstučiu Maldėnu. Veiklius A. ir A. Karnius susirinkusieji rugsėjo 21 d. klube sutiko iškilmingai laike pietų, kurių iniciatyva iškilo iš paruošėjų Lukų. Vicepirm. A. Miliauskienė visų vardu pasveikino sugrįžusius rūpestinguosius Karnius.

— Rugsėjo 22 d. čia įsisteigė Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius. Rugsėjo 28 d. pirm. A. Karnius klubo pietų metu pristatė vietos Altą, įeinančią į lietuvių koloniją su svarbiu laisvinimo uždaviniu ir svaria vadovybe. Altos valdybon išrinkta: pirmininkas dail. A. Rūkštelė, vicepirm. O. Petrikienė, sekr. O. Galvydienė, ižd. A. Plepys, iždo globėjas K. Kleiva. Padėka I. ir J. Valauskams už vaišių parengimą.

— Tėvai pranciškonai pradeda čia kurtis savoje nuosavybėje. Provinciolas kun. J. Gailiušis ir kun. Rafaelis Šakalys padirbėję išvyksta. Po poros savaičių sugrįš. Atvyks ir prel. J. Balkūnas. Tada bus galima spręsti lietuviškų pamaldų pastovumą.

— Suorganizuojamas čia ALR Katalikų federacijos skyrius rugsėjo 7 d. turėjo Liet. klube viešą pasitarimą.

— Pas. Liet. Inžinierių - Architektų s-gos c. valdybos pirm. A. Kerelis ir Golfo klubo pirm. J. Baris bei jų valdybų nariai rugsėjo 15 d. turėjo pasitarimą Chicagoje su A. ir A. Karniais ir K. Kleiva, prašydami Lietuvių klubą sutikti priimti inžinierius, profesionalus, golfininkus St. Petersburge, Fla., kai jie turės čia konferenciją 1976 m. kovo mėn .pradžioje. **Kz. Ažytėnas**

Rastos nežinomo dinozauro liekanos

Jutos valstijos universiteto paleontologai, vadovaujant Madsenui, Clevelando akmens skaldykloje, rado nežinomo dinozauro liekanas. Čia vienas didžiausių išnykusių roplių "kapinynų" JAV teritorijoje. Jame jau rasta daugybė įvairiausių senovinių roplių kaulų.

Pastarasis radinys — vienas žandikaulis ir du dubens kaulai. Kruopščiai juos ištyrinėjus, paaiškėjo, kad jie skiriasi nuo tų pačių dabar žinomų dinozaurų skeleto dalių. Dubens kaulas turi išsikišusį kraštelį, o žandikaulyje vienu dantimi mažiau, negu alozauro.

Madsenas mano, kad "naujasis" dinozauras, pavadintas stoksozauru, priklauso labiau išsivysčiusiai plėšriųjų formai ir yra artimas kitam stambiam grobuoniui - tiranozaurui. Stoksozauras gyveno maždaug prieš 140 milijonų metų, kai sausojo Jutos valstijos rajono klimatas buvo panašus į dabartinės Amazonijos klimatą. Suaugęs stoksozauras, matyt, buvo 4 metrų ilgio, 1,5 metro aukščio ir mito kokiais nors nelabai dideliais gyvūnais. jm

MICHIGANO UNIVERSITETO LIETUVIAI STUDENTAI VEIKIA

Michigano universiteto Dearborne, lietuvių studentų skyriui gavus iš universiteto vadovybės kambarį - skaityklą ir piniginę pašalpą, nutarta užsakyti lietuvišką spaudą. Už 146 dol. užsakyta keturiolika lietuviškų laikraščių ir žurnalų, kuriuos skyriaus nariai laisvalaikiu galės pasisakyti ir lietuviškais reikalais pasikalbėti. Norima skyriaus narius galimai plačiau supažindinti su lietuviškąja spauda ir parodyti jos gausnumą išeivijoje ir lygį. Patirta, kad lietuviai studentai dažniausiai žino tik tuos kelis laikraščius bei žurnalus, kuriuos jų tėvai skaito. Galvojama, kad platesnis lietuviškos spaudos pažinimas įdiegs didesnį norą ja domėtis, ją skaityti, joje rašyti ir tuo pačiu prisidėti prie ilgesnio jos išsilaikymo išeivijoje.

Skyriaus rūpesčiu Encyclopedia Lituanica jau randasi universiteto bibliotekoje ir šiuo metu gali kas nori ja naudotis. Ji gražiai išleista, joje sukaupta daug svarbios medžiagos. Ji yra gausus žinių aruodas apie Lietuvą.

Šiuo metu skyriui priklauso dvidešimt penki lietuviai studentai. Skyrių prieš tris metus įsteigė studentas Jonas V. Dunčia ir iki šiol jam vadovavo. Be jo į valdybą įėjo Ramūnas Savickas, vicepirmininkas, Daina Astašaitytė, sekretorė, Vytas Petrulis, iždininkas. Ateinantiems mokslo metams išrinkta valdyba iš šių asmenų: Ramūnas Savickas, pirm., Linas Gobis, vicepirm., Kęstutis Smalinskas, iždininkas ir sekretorius.

Detroito apylinkėje dar yra šios aukštosios mokyklos: Wayne universitetas, Detroito universitetas, Oaklando universitetas, Lawrence Institutas, ir kiek toliau Michigano universitetas Ann Arbore. Kiekviename iš jų mokosi didesnis ar mažesnis lietuvių studentų skaičius. Būtų gera, kad su šiais mokslo metais visuose tuose universitetuose būtų įsteigta arba atgaivinta lietuvių studentų skyriai ir išvystytas visų skyrių bendradarbiavimas.

Visos Amerikos lietuviai studentai turėtų pasirūpinti, kad jų universitetai įsigytų Encyclopedia Lituanica, nes, kaip anks čiau minėta, tai geriausias žinių šaltinis apie Lietuvą.

Taip pat lietuviai studentai turėtų galimai daugiau pasinaudoti dabartiniu metu rodoma paslauga etninėms studentų grupėms. Kitų tautybių studentai žymiai daugiau naudojasi skiriamomis pašalpomis tautybių kultūrai gyvinti ir puoselėti. **J. V. Dunčia**

Rinkėjas Dėkoja Už Vėliavas

Amerikos Legiono Darius-Girėno ir Don Varnas vadovybė, taip pat Šv. Kazimiero ir Lietuvių Tautinių kapinių administracijos pareigūnai kartu su Vajaus komitetu dėkoja pavieniams asmenims, šeimoms ir organizacijoms bei institucijoms už dovanotas vėliavas įrengtoms Amerikos Lietuvių Veteranų pastangomis Vėliavų Alėjoms abejose lietuvių kapinėse.

Prisiminimui savo mylimų šeimos narių vėliavas dovanojo ponios: Helen Zelis, Olga Legeckis, Helen Kisulis, Jūra Vasiliauskas, Toni Pikiel, Ona Biežis, Frances Bakshis, Teddy Vilkus, Elaine Valkas, Pat (Lukas) Lehosky, Margaret Volkman, Kay Stroba, Leona Jacobs ir Anna Silas. Taip pat vėliavas aukojo šeimos: Walski, Viscount, Misheikis, Petrošius, Sasnauskas, Zalnis, Phelan ir mirusio L. Lush šeima. Žuvusius veteranus ir lietuvius pagerbė dovanotomis vėliavomis paskiri asmenys ir organizacijos: B. Ezerski, Juozas Lukas, Amerikos Lietuvių Katalikų Susivienijimo 14 kuopa ir Lietuvos Vyčių 112 kuopa.

Taip pat aukojo po 23 dol. nupirkti vėliavoms paskiri asmenys, šeimos, organizacijos bei institucijos: Dominiko Varnas šeima, Petras Balandis, Joseph T. Lapinskas ir ponia, Irena Brener, Bridget ir Sam Belinda, dr. Aleksandras J. Shimkus, Lietuvių Tauragės klubas (2 vėliavom), 13-to ir 15-to Wardo demokratų organizacijos, Lietuvių Moterų Federacijos Chicagos klubas, Sharkos East Restoranas, Midland Taupymo b-vė, Chicago Taupymo bendrovė, Crane Taupymo bendrovė, Mutual Federal Taupymo bendrovė ir Union Federal Taupymo bendrovė

Nuoširdus ačiū visiems.

John G. Evans,
Vajaus pirmininkas
(pr.)

PLUMBING

Vonių, virtuvės sinkų ir vandens šildytuvų specialistas. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvaloomi elektra. Kreiptis po 5 val. vak.:

SERAPINAS — 778-0208

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

Radijo Programa

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojoj Anglijoj iš stoties WLYN 1360 banga veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvė, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA
Autorius LEONARDAS ŠIMUTIS

Veikalas, kuriame pavaizduota tūkstančiai veikėjų ir veidų tekste bei iliustracijose, aprašyti Amerikos lietuvių rūpesčiai savo tėvų kraštui Amerikos ir tarptautinių įvykių fone. Skaitydamas rasi save, savo brolį, tėvą, dėdę, kaimyną ar Sibire kenčiančio brolio ar sesers lietuvio balsą.

Knyga gaunama DRAUGE, pas ALT skyrių valdybas arba ALT Centro Įstaigoje, 2606 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-6900. Kaina $10.00

CLASSIFIED GUIDE

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuomojamas 3-jų miegamų apšildomas naujai atremontuotas butas 2-me aukšte. Suaugusiems. Marquette Pke. 2558 W. 69 St. Skambint 737-0922

PROGOS — OPPORTUNITIES

Parduodamas
PALANGOS RESTORANAS
Apžiūrėti tik susitarus.
Skambinkit nuo 5 iki 8 v. v.
Tel. — 476-9758

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ Ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

NAMŲ APŠILDYMAS
Taisau senus ir įdedu naujus pečius. Pigiai išvalau taipgi alyvinius ir perdirbu dėl dujų. Įdedu vandens šildytuvus. Kreiptis —
A. BANYS — 447-8806

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Gerų prekių didelis pasirinkimas. Automobiliai, šaldytuvai, televizijos dolerių certifikatai, maistas, akordeonai.
2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629.
TELEF. — WA 5-2787.

M. A. ŠIMKUS
REAL ESTATE NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitoki blankai

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
hicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, maistas doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos
Radijai
Stereo ir oro vėsintuvai
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
TELEF. — WA 5-8063

NAMŲ REMONTAS
PRIEINAMA KAINA
Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūsy. Dažau.
Zigmas, tel. 778-0838 po 6 v. v.

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
823 WEST 34th PLACE
Tel. — FRontier 6-1882

DĖMESIO!

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?
Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriai jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų lucmų atstovams turėti gražias vizitines korteles.
Kreipkitės į "Draugo" spaustuvę visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti kiekviena karta.

REAL ESTATE

Liuksus 2-jų butų namas po 6½ kamb. Židiniai abiejuose butuose ir "paneiled" rūsy. 50 p. sklypas. 2½ maš. garažas, iš šono įvažiuojamas. Apyl. 104 ir Claremont. Skambinkit po 5 v. v. tel. PR 9-9043.

Apyl. 69-os ir Talman — 2-jų butų po 5 kamb. Naujas gazo boileris. Nauji žiemin. langai ir sieteliai. Plius pilna vonia rūsy. 2 maš. garažas. $33,900. Skambinkit 776-9392.

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave. — 778-2233

3 butai ir biznio patalpa. 50 p. sklypas. Brighton Pke. Mūr. namas, nebrangus. Reikia skubiai parduoti.
5 butai po 5 kamb. Mūrinis - medinis. $1,100 pajamų į mėn. Prašo $50,000. Marquette Pke.
10 butų mūrinis. Nauji įrengimai. Labai geros pajamos Savininko paskola. Labai geras namas. Reikia skubiai parduoti.
ŠIMAITIS, REALTY
2951 W. 63rd St., 436-7878

BUD'S REAL ESTATE
PIRKSIT — PARDUOSIT — NUOMOSIT
Maloniai jums patarnaus
BALYS BUDRAITIS
4369 Archer Ave., 254-5551
135th & Archer Ave. — 257-2967

Savi Namai — Tvirtovė

Liuksus 17 metų mūras. 2 auto mūro garažas. Šeimai gyventi, arti California ir parko. $21,500.
Modernus 4 butų mūras. 2 auto mūro garažas. Atskiri nauji šildymai. Centr. air conditioning. Arti Maria High. $45,000.
1½ aukšto namas ir 2 auto garažas. Arti bažnyčios ir parko. $18,000.
1½ aukšto 2-jų butų. 19 metų mūras. 2 auto garažas. Kambarys sausam beismente su patogumais. Pušų medžio porčius. $32,000.
7 kamb mūro rezidencija. 2 vonios, air conditioning karpetai, gražus beismentas, 2 auto garažas. Tuoj galite užimti. Marquette Parke. $28,000.
2 butai — 19 metų mūras ir mūro garažas. Nauji atskiri šildymai, air conditioning, karpetai Įrengtas beismentas. Per mėnesį gaunate vieną butą. Arti parko $35,700.
6 kamb. "expandable" 18 metų mūras, 2 auto garažas. Marquette Parke. $23,900.
6 kamb. mūro namas, 2 auto garažas. Beveik prie Marquette Pko, bažnyčios. Jau laisvas. $21,000.
8 butų mūras. Naujas gazu šildymas. Naujs elektra. Alumin. langai. $15,000 pajamų metams. Arti mūsų $71,700.
2 aukšto mūras pulkūs 2 po 5 kamb. butai ir 2 kamb. sausam beismente. Naujas gazo šildymas. Garažas. Arti mūsų. $26,500.
VALDIS REAL ESTATE
2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

ĮSIGYKITE DABAR
IŠGANYMO KELIAS
Filiotėja
—o—
Šią knygą parašė šv. Pranciškus Salezas. Ją apdirbo, sutrumpino ir lietuvišką tekstą patobulino kun. dr. K. A. Matulaitis, MIC.
Autorius laiškų forma kreipiasi į Filotėją (mylimą sielą) su patarimais ir pamokymais, kaip gyventi maldingą ir dorovingą gyvenimą. Čia yra daug gražių minčių bei nurodymų bet kokiame gyvenimo kelyje. Knyga tinka kiekvienam, kas nėra abejingas savo sielos išganymui, kas ieško tiesos ir siekia geriau suprasti savo uždavinį žemėje.
Gaunama "Drauge", kaina $3.50.
Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

Remkite tuos biznierius, kurie skelbiasi dienr. "Drauge".

HELP WANTED — VYRAI

SECURITY GUARDS
FULL AND PART TIME
Starting $2.60 per hour.
Medical and life insurance.
SOUTHWEST DETECTIVE AGENCY
Illinois and Indiana Licence.
5408 W. 138th St., Crestwood, Ill.
Phone — 389-8160

INSURANCE
SALES
Experienced Preferred
Apply to GARY ZUNICA
ITT LIFE INSURANCE CORP.
15331 South Cicero, Oak Forest, Ill.
Tel. — 687-8090

DIE MAKER — STEEL RULE
Experienced
Alphabet letter dies.
Intricate jig and knife only.
No rubbering & no lay out.
Full time, permanent, no layoffs
TEL. 541-0040

MAINTENANCE MAN
(Namo prižiūrėtojas)
Dirbti pilną laiką. Prityrimas būtinas. Reikalinga kalbėti angliškai.
Tel. — 939-6284

HELP WANTED — MOTERYS

Reikalinga patikima moteris valymo darbui 1 dieną savaitėj. Apyl. 95 ir Pulaski. Skambint po 6 v. v. 767-7498

VYRAI IR MOTERYS

REIKALINGI LANGŲ VALYTOJAI-JOS
Patyrimas nebūtinas. Reikalinga turėti automobilį.
Skambint 543-8383
J. J. WINDOW CLEANING & JANITORIAL SERVICES CO., INC.
P. O. Box 355,
Addison, Ill. 60101

ĮSIGYKITE DABAR
RUDENYS IR PAVASARIAI arba UŽPLYNIŲ PULTINEVIČIUS NAMIE IR SVETUR
I dalis
Kun. Stasys Yla paskaito šią knygą kasdien, kiekviename jos epizode rasdamas labai didelio pasigėrėjimo.
Kazys Bradūnas laiko šią knygą vienu išskirtiniausių kūrinių išeivijoje charakterių ir kalbos grožio požiūriu.
Ji yra Lietuviškos Knygos Klubo leidinys, gaunamas su moderniškiu dailininko V. Virkau aplanku.
Jos kaina 6 dol.

Aloyzo Barono IŠDŽIOVUSI LANKA
Niekas taip giliai ir nevienpusiškai nesupranta įvykio, net ir nelaimingo, kaip Baronas.
Ir jis moka tai papasakoti.
Knyga 233 psl., kainuoja 4.50 dol. Galima gauti DRAUGE ir pas platintojus.

Vasaros atostogų metu kiekvienas nori atitrūkti nuo rūpesčių ir kasdienybės. Tai padaryti padeda įdomi knyga.
Skaitydami Renės Rasos
MEILĖ TRIKAMPY
ne tik užmiršit nuobodžią aplinką, bet nejučiomis persikelsit į romano veikėjų audringą, jausmingą, pilną džiaugsmų ir liūdesių gyvenimą, kuris, kaip nuotykingas filmas, pagaus jus nuo pirmo puslapio ir laikys įtamoje iki paskutinio.
Knygos kaina tik 3 do. Gaunama Drauge.

Apsimoką skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos.

ŽODIS MOKSLO DRAUGUI AMŽINYBĖN IŠĖJUS

Netikėtai amžinuoju miegu savo namuose užmigo mano mielas bičiulis, jaunų dienų mokslo draugas Česlovas Prenskus rugsėjo 6 d.

Prieš metus laiko, jis, išdirbęs dvidešimt trejus metus Western Mills Co. išėjo į užpelnytą poilsį ir tada jam šioje vietoje palinkėjau dar ilgų ir laimingų gyvenimo metų. Deja, po metų, Tu, Česlovai, net neatsisveikinęs, išėjai amžinybėn, mums palikęs liūdesį ir ploštą gražių prisiminimų.

A. a. Česlovas buvo gimęs Kaišiadoryse 1909 m. spalio 20 dieną. Ten praleido vaikystę, ten pradžios mokslus ėjo, ten ir gim nazijos mokslo ragavo. Ūgtelėjęs į vyrus, Česlovas tarnauja Kaišiadorių teisme, atlieka karinę prievolę ir po to tarnauja gelenžinkelių žinyboje, eidamas Vilniaus stoties budėtojo, geležinkelio valdybos transporto tvarkytojo ir paskutiniuoju metu Telšių stoties viršininko pareigose.

Česlovas Prenskus gimnazijoje atrodė dailus berniukas, visada mandagus, o svarbiausia — draugiškas ir jautrios širdies. Toks išėjo ir į gyvenimą. Tarnyboje pareigingas, sąžiningai darbštus, viršininkų mėgiamas ir vis kopiantis į aukštesnius tarnybos laipsnius.

1943 m. vasario mėn. sukuria šeimą su Juze Šperbelyte ir pradeda, kad ir karo sūkuriuose, laimingą šeimyninį gyvenimą. Prieš paliekant savo kraštą susilaukia ir vienturčio sūnaus Romualdo, kuris džiugina ir sunkio se tremties dienose Prenskų šeimą.

Balševikams artėjant, Česlovas Prenskus palieka tėvynę. Vokietijoje dirba sunkius darbus, kiek ilgiau stabtelėja pokario metais Ulmo stovykloje ir iš ten 1949 m. rugsėjo mėn. pasiekia Chicagą, kur įsikuria ir tuojau pradeda dirbti pradžioje Worfieldo šokolado, o vėliau Wester Co. fabrikuose. Pastarajame sulaukė pensijos ir praėjusių metų rudenį fabriko vadovybė ir bendradarbiai, jį apdovanoję dovanomis, gražiai ir nuoširdžiai atsisveikinę, išleido į pensiją.

Neilgai Česlovas džiaugėsi užtarnautu poilsiu. Vos metelius. Aukščiausias lėmė kitus kelius, lėmė amžinąjį poilsį.

Biliūno koplyčioje su velioniu atsisveikino giminės, artimieji, pulkas mokslo draugų ir apylinkės lietuvių. Jautrių žodžiu atsisveikino Pranas Rumša, iškeldamas a. a. Česlovo gerąsias žmogiškąsias savybes ir nueitą kelią. Koplyčioje pasimeldė kun.

A. a. Č. Prenskus

J. Plankis. Nekalto Prasidėjimo Šv. Panelės Marijos lietuvių šventovėje gedulingas pamaldas už velionio sielą atliko kun. Kireilis ir palydėjo į amžinojo poilsio vietą — Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Šv. Mišių metu gedulingas giesmes giedojo solistas Algirdas Brazis.

Ir vėl naujas geros širdies lietuvio kapas amžinojo poilsio mieste. Gilaus liūdesio prislėgti liko žmona Juzė, sūnus Romualdas, giminės ir artimieji. Liūdi Lietuvių Bendruomenė, kurios a. a. Česlovas buvo aktyviu nariu, ir kitos organizacijos.

Velionis mylėjo savąją šeimą, mylėjo Lietuvą, visada svajojo jon sugrįžti. Visada savo dalyvavimu ir auka paremdavo lietuviškosios veiklos užmojus.

O kai susitikdavome gamtoj, prie ežerų, visada Česlovas sugrįždavo į nuskubėjusias jaunystės dienas, į Kaišiadorius, į gimnaziją, kurioje praleidome daug gražių akimirkų.

— Dar sugrįšim į gimtuosius namus, — visada sakydavo velionis.

Deja, sugrįžo ne į tėviškės klonius, bet į amžinuosius namus, kurių nei priešas nesunaikina.

Mielas Česlovai, po ilgokos tremties, po sunkių išgyvenimų, amžinieji namai amžinybėje tesuteikia Tau pas gerąjį Dievulį užtarnautą amžiną poilsį.

J. Janušaitis

PIEVAGRYBIAI — ANTIBIOTIKŲ ŽALIAVA

JAV mokslininkai, tyrinėdami specifines cheminių medžiagų chinoidus, pastebėjo, jog pievagrybio (Agaricus bispurus) sporos gali būti žaliava naujam antibiotikui. Mat, chinoidai reguliuoja sporų ramybės laiką ir dygimą, atsiradus palankioms sąlygoms. Mokslininkai pastebėjo, kad vienas sporose esantis chinoidų oksidacijos produktas (gama L - gliutamin - 3,4 - bezonchinonas) pasižymi nepaprastai stipriomis antibiotinėmis savybėmis ir slopina daugelį ligų sukėlėjų.

KAŠU RIEŠUTŲ ŽEMEJE

Iš kelionių po Brazilijos šiaurės rytus (1)

Ne visada suaugusiam patogu prisipažinti vaiku, kai ko nors nemoki. Bet jeigu pamoka apie kašu riešutus suteikia kalnų vaikams džiaugsmo, kodėl neprisipažinti ir nepadėti berniukams sukrauti lauželį skanėstams kepti.

Šiaurės rytų Brazilijoje pajūriais ir net aukštumose plačiai auginami riešutmedžiai, kurių indėniškas vardas "kažu" – anglų kalboj "cashew". Jau vien vaisiaus išvaizda priverčia pagalvoti apie dosnią gamtos ekonomiją — po minkštu gelsvu ar rausvu kriaušės pavidalo susiraukšlėjusiu vaisiumi kabo vienas kietas jaunaties pavidalo kevalas, kuriame slypi pats valgomasis riešutas. Susidraskai vasaros karštyje vaisius, skindamas po vieną arba rasdamas apgedusį vaisių su dar sveiku riešutu plačialapio medžio pavėsyje. Nepabūgsti ir plaštakos dydžio voro, garsiai per sausus lapus einančio savo keliais.

Pats minkštasis vaisius kartokas ir skanus, jo baltos sultys iš drabužių neišplaunamos, kaip ir daugelio tropinių vaisių (bananų, mangų ir kt.). Sunką tenka pasaldinti, o iš vaisiaus verdami skanūs saldumynai. Riešuto kevalas kietas – akmeniu nepraskelsi, bet padėtas ant ugnies jis pradeda aliejumi prakaituoti, kol sprogdamas šauna liepsnas lyg miniatiūrinis karo pabūklas. Kevalas pavirsta į pelenus. Pati riešuto mėsa kiek apkepa, pasidaro skanesnė. Aliejus normaliai pramonėje išsiurbiamas iš kevalo ir riešuto kitiems tikslams, todėl namie kepti riešutai tebeturi daug aliejaus pačioje valgomoje dalyje. Nepripratęs miesčionis gali susirgti per daug riešutų privalgęs.

Aukštumos kaimelių vaikai pamoko ir apie kitus vaisius. Rūgštelinių šeimos "kinietiškas agrastas" ("karambola") daugiausia jų ir mėgiamas penkiakampis geltonas vaisius. Auga kelių rūšių duonmedžiai, prie kurių skonio reikia pripras ti. Granatmedžio vaisius įdomus, gražus, nelabai skanus, bet žievė gydanti nuo įvairiausių ligų. Su šikšnosparniu reikia varžytis dėl į slyvas panašių vaisių, vadinamų "seriguela". Mangų netrūksta, tik kai kurie žmonės jautrūs jų rūgštims ir gali būti kelioms dienoms ar savaitei išberti.

Lyg laukiniai miškuose auga babassu palmės medžiai, kekėmis duodą riešutinį vaisių. Kalnais ir pakalnėmis sunešdami sunkias kekes, vaikai per 12 valandų darbo užsidirba arti 25 dolerio centų, o suaugę apie 80 centų, nors pas šeimininkus, kurių kieme riešutai džiovinami, gauna pietus. Svogūnai kaimiečių auginami ant staliukų, surištų iš pagalių, kad ožkos ir vištos jų nepasiektų.

Laiko ir nuotolio sąvokos vietiniai gyventojai beveik neturi. Gal todėl ir asilai vadinami "neturtingųjų laikrodžiais". Kelis kartus per dieną liūdna išraiška asilas užtriūbija savo graudžią giesmę, laukdamas atsakymo iš sekančio slėnio. Tokiais "džypais" vyksta ir visų prekių, vaisių ir žemės produktų transportas — jėzuitų mažoji seminarija turi 18 asiliukų, kantriai dirbančių ištisą dieną.

Baturitė kalnynas, apie šimtą kilometrų nuo Ceara valstijos sostinės Fortalezos, šimtus metų atitolęs nuo čia gyvenusių indėnų, bet vietinių kalbos melodingumas ir balsių kišimas tarp atskirų priebalsių pasiliko dabar kalbamoje portugalų kalboje. Pagal statistiką 55 procentai gyventojų kraujo yra indėniško, ir jų krikščionybė liko beveik nepaliesta per 400 metų. Kaip pagonys indėnai, šiauriečiai neatskiria religijos nuo gyvenimo ir religiniai papročiai yra jų gyvenimo giliausia širdis.

Nesitikėtum tokioje vietoje išgirsti apie Lietuvą, pats apie ją nekalbėjęs. Vos atvykus į 500 metrų "Dangaus aukštuma" vadinamą kalną, iš ten gyvenančių jėzuitų išgirsti, kad čia atostogauja Lietuvoje buvęs jaunas ispanas kunigas, kitų laikomas renuorama. Iš tikrųjų jis yra pionierius, įsteigęs keliose vietose pamestinukams prieglaudas ir šiuo metu Recifės mieste vieną tokią priglaudą išlaikąs savo universiteto profesoriaus alga.

"Mūsų laivas beveik savaitę buvo Lietuvos uoste," pasakojo keletą metų jūrininku Ispanijos prekiniame laivyne tarnavęs kunigas, "turėjau progos susipažinti su lietuviais ir su miesto apylinkėmis." Užsukęs į jūreivių užeigą ir ekskursijomis lankydamas įvairias vietas, iš karto pastebėjo lietuvių dvi ypatybes: malonų vaišingumą bei paslaugumą kitataučiams jūrininkams ir tiesiog neapykantą svetimos tautybės žmonėms, valdantiems kraštą. Ispanui kunigui atrodė prieš rusus nukreiptas nusistatymas ypač stiprus tais metais, kai jam teko Klaipėdoje būti — viskas buvo ruošiama spalio revoliucijos 50-mečiui minėti. Nebuvo jis laivo kapelionas, bet dirbo paprastu jūrininku, net virėju, norėdamas geriau susipažinti tiek su jūrininkų gyvenimu, tiek su įvairiais kraštais. Sako, kad Lietuvos jūreiviai moką ir kiek ispaniškai, nes tenka Kuboje lankytis.

Šiais laikais vadinamas užkampis prieš 150 metų buvo didelio sąjūdžio ašis. Netoli Baturitė miestelio yra Redencao (Išganymo ar Išlaisvinimo) miestelis, kuriame buvo panaikinta (juodukų) vergija dar prieš visos Brazilijos, nes miesto turtuoliai abolicionistai nupirko visus vergus ir jiems davė laisvę. Visa apylinkė net norėjo pasiskelbti nepriklausoma "ekvatoriaus federalinės respublikos" vardu kaip tik dėl vergijos klausimo. Gal todėl ir ispano kunigo tarti žodžiai turi ypatingą reikšmę šioje laisvei nuo senovės pasiaukojusiai sričiai.

A. Saulaitis

RETIEJI VĖŽLIAI — GEOMETRINIAI

Neseniai anglų tyrinėtojas aptiko, kad nedidelė Europos sala Mozambiko įlankoje yra viena didžiausių žaliųjų jūros vėžlių peryklų. Čia kasmet deda kiaušinius daugiau kaip devyni tūkstančiai žaliųjų vėžlių patelių. Čia taip pat aptinkama ir kitų rūšių vėžlių. Tačiau didžiausios odinių vėžlių peryklos randamos Prancūzų Gvinėjos pakraštėje, tarp Maronio ir Organabo upių žiočių.

O tarp gausybės Afrikos sausumos vėžlių išskirtina geometrinių vėžlių (Testudo geometrica) grupė. Tai rečiausioji vėžlių rūšis, kuri ilgą laiką buvo laikoma išnykusia. Bet neseniai buvo nustatyta, kad nedidelis geometrinių vėžlių, taip pavadintų dėl taisyklingo šarvo rašto, skaičius išlikęs nedidelėje teritorijoje į šiaurės rytus nuo Keiptauno.

jm

— Praeity buvo pavojus, kad žmonės gali tapti vergais. Ateities pavojus, kad žmonės gali tapti robotais. —**E. Fromm**

— Niekas nepadarys laimingu tokio žmogaus, kuris to nenori.

T. Allen

ŠACHMATŲ ŽINIOS

— **Anglija.** Midlesburge įvyko Aleksanderio atminimo tarptautinis šachmatų turnyras, kuriame po priešpaskutinio 14-to rato, pirmavo sovietų Geleris — 9 tš., vokietis Huebneris — 8, Bronšteinas (Sov.), čekas Hort ir Smyslovas (Sov.) po 7½, Timman (Olnd), D. Saks (Vng) po 7, amerikietis L. Kavalek — 6½, Olaff Gon (Isl.) — 6(1) ir kt. mažiau. Paskutiniame 15-tame rate Geleris susitiko su amerikiečiu Kavaleku. Čia pustaškis užtikrintų Geleriui 1 vietą. Po šio turnyro didmeisteris L. Kavalek išskubėjo į Philipinus, kur Maniloje spalio 2 prasidėjo stiprus tarptautinis turnyras, dalyvaujant sovietų Korčnojui, Polugajevskiui, danui Larsenui, philipiniečiui Torre ir kt.

— **New Yorko lietuviai,** kaip pranešė jų vadovas Edvardas Staknys, spalio 11 - 12 žada būti Bostone su 8 vyrų komanda ir pasirungti abi dienas prieš bostoniškius. Bostono komandon, greta Algirdo Leonavičiaus, Jurgio Zozos, Kazio Merkio, Andriaus Keturakio, Broniaus Skrabulio bus įkelti pasižymėję jaunuoliai: Tomas Girnius, Leonas Navickas, Jonas Aleksonis, Darius ir Ramūnas Ivaškai.

— **Bostono šachmatininkų susirinkimas, skirtas rugsėjo 25 — neįvyko.** Sutrukdė visą savaitę užtrukęs lietus. Apsispręsta šių metų MET lygos 1975/76 varžybose dalyvauti tik su viena lietuvių komanda antroje divizijoje, kad būtų įmanoma įkelti savo komandos jaunuolius Tomą Girnių, Leoną Navicką ir Joną Aleksonį. **Kazys Merkis**

DABARTIS IR ATEITIS

(Atkelta iš 3 pusl.)

įžengiame, nematydami jokio šviesesnio pragiedrulio pasaulinėje politikoje, jei negalime piršlu parodyti jokio teigiamo fakto, tai kaip žiūrėti į Lietuvos ateitį.

Daug rusivylimo žodžių ir skausmo jausmų pasirodė išeivijos spaudoje po Helsinkio konferencijos. Visai teisingai. Mūsų tėvynė vėl raštiškai buvo įkimšta į rusiškojo slibino nasrus, bet mūsų tautos laisvė nebuvo nei parduota, nei palaidota. Lietuvos valstybės suverenumas liko nepasikeitęs nei de facto, nei de jure, nes tas Helsinkio sutarties popiergalis tarptautiniu mastu nieko nereiškia.

Lietuvos laisvės sėkla yra pasėta pačioje Lietuvos žemėje, kur dar nėra išdžiūvęs pirmųjų nepriklausomybės savanorių ir paskutiniųjų partizanų kraujas. Ta laisvės sėkla yra gyva. Tą jos gyvybę saugoja du labai galingi veiksniai, kurie garantuoja Lietuvos laisvės atgavimą. Tie veiksniai čia neminimi taktiškais sumetimais. Susipratęs lietuvis išeivis lengvai juos atspės. Lietuva savo suverenumą atgaus prieš 2000 metus. Karo audros Lietuvos laisvę užvertė ir naujo karo audros ją vėl iškas. Kokia bus išsivadavusios Lietuvos vyriausybė —diktatūrinė ar demokratinė — sunku pasakyti. Viena yra aišku, kad Lietuvai laisvę susigrąžins patys lietuviai, esantieji Lietuvoje, be jokios kitų valstybių malonės ar išeivių pagalbos.

Lietuviai išeiviai turi būti gaivinami ir stiprinami tų pačių nenugalimų veiksnių, kaip ir okupuotos Lietuvos lietuviai. Išeiviai turi būti pasiruošę vergijos pančius sutraukiusiems lietuviams tuojau padėti kultūriniu ir materialiniu požiūriu.

Negalime sustabdyti lietuviškos išeivijos narių skaičiaus mažėjimo. Vis tik pažymėtina, kad ne skaičius, bet dvasios galingumas yra viso veikimo pagrindas. Viso pasaulio lietuviai, nuvykę šią vasarą Romon, kaip Šventųjų metų maldininkai, turėjo progą pamatyti, ką padaro viena moteris — J. Stasiulienė, kuri savo dvasine ir materialine auka įkvėpė šveicarus tarnauti Lietuvai daina ir šokiu.

Lietuva yra laisva ir gyva Lietuvoje ir visame pasaulyje. Jos išsilaisvinimo artėjimu reikia tikėti.

A. + A. SOFIJAI KILIULIENEI mirus,

vyrą STEPONĄ, sūnus ČESLOVĄ ir ROMĄ, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Buvę kybartiečiai:

Sofija ir Stasys Bernatavičiai
Julija ir Antanas Ivanauskai
Česlovas ir Jurgis Geležiūnai su šeimomis

ŠVENTOS MIŠIOS LIETUVIŠKAI

Visos nekeičiamos šv. Mišių dalys yra atspausdintos vienoj labai gražiai išleistoj knygelėje. Su šia knygele kiekvienas gali labai lengvai sekti naująsias šv. Mišias.

Kai kunigas ar lektorius atskaito kintamąsias dalis, Jūs šioj knygelėje galite sekti visas nekintamąsias šv. Mišių dalis. Tekstas stambiomis raidėmis.

Taip pat rasite rinkinį dažniausiai giedamų šv. Mišių metu giesmių. Tai labai naudinga knygelė.

Užsisakykite šį šv. Mišių vadovą lietuvių kalba.

Užsisakykite šį naują šv. Mišių vadovą lietuvių kalba.

Kaina 50 centų. 10% nuolaida, perkant 50 kopijų; 25% nuolaida, perkant daugiau kaip 50.

Rašykite šiuo adresu:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

A. A.

SIMONAS DAVIDAUSKAS

Gyveno Cicero, Illinois.
Mirė spalio 5 d., 1975, 7:30 val. ryto, sulaukęs senatvės.
Gimė Lietuvoje, Panevėžio apskrityje, Klovainių parapijoje.
Amerikoje išgyveno 72 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Sofija (Tolkiutė), 3 dukterys: Sofija Diržienė, žentas Bonifacas, Feliksas Kaikeris, žentas Jonas, ir Pranciška Bortman, sūnus Leonas, marti Margarita, 8 anūkai, 12 proanūkų, sesuo Domicelė Bučnienė su šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Šv. Vardo dr-jai ir L.R.K.S.A. Cicero kuopai.

Kūnas pašarvotas Vasaitis-Butkus koplyčioje, 1446 South 50 Avenue, Cicero. Laidotuvės įvyks treč., spalio 8 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Žmona, dukterys, sūnus, marti, žentai, anūkai ir proanūkai.**

Laid. direkt. Vasaitis-Butkus. Tel. OL 2-1003.

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

—TĖVAS IR SŪNUS—

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. GRovehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktoriai

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems.

APLINK MUS

× **Romas Kasparas,** PLB valdybos vicepirmininkas jaunimo reikalams ir Saulius Mikaliukas tvarko PLJ kongreso išvykos į Pietų Ameriką reikalus.

× **Liet. filatelistų** draugijos suruošta paroda spalio 4-5 d. Jaunimo centre buvo įdomi, sėkminga ir sutraukė nemaža lankytojų, kurie stropiai apžiūrėjo pateiktą filatelinę ir iliustracinę, dail. M. Čiurlionio šimtmečiui skirtą medžiagą. Įvairiems pašto ženklų rinkiniams buvo paskirtos kelios premijos. Parodą ruošė komisija, kurios pirmininkas K. Meškonis.

× **Aktorės Julijos Cijunėlienės** naujas komiškas vaizdelis "Pranašystės" bus atliktas šį šeštadienį, spalio 11 d., Jaunimo centre įvykstančiame Nerijos tunto vakare. Vaidins tunto "Nendrių" įgulos gintarės.

× **Cicero Katalikių dukterų** klubo susirinkimas įvyks šį antradienį 7:30 v. v. parapijos susirinkimų kambary.

× **Akademinio Skautų sąjūdžio** metinė šventė įvyks lapkričio 1 d. Jaunimo centre. Meninę programą atliks Vaivos oktetas, vadovaujamas muz. Fausto Strolios. Visi nariai nuoširdžiai kviečiami dalyvauti.

× **A. a. gen., prof., inž. Stasio Dirmanto,** garbės nario ir ilgamečio LKVS Ramovės c. v. p-ko, gyvenimo filmas baigtas sukti. Filmavimo išlaidoms padengti dar trūksta pinigų. LKVS Ramovės skyriai, organizacijos ir pavieniai asmenys, kurie dar neaukojo, bet nori prisidėti prie filmavimo išlaidų sumažinimo, prašomi čekius ar pinigines perlaidas siųsti šiuo adresu: Algimantas Kezys, Lietuvių Foto Archyvas, Stasio Dirmanto sąskaita, 2345 West 56 St. Chicago Illinois 60636.

× **Š. Novickas** apie mokyklų darbo problemas parašė laišką, kuris buvo išspausdintas "Chicago Tribune" sekmadienio laidoj.

× **Balzeko Lietuvių kultūros** muziejų savo platesne informacija pagarsino ir lenkų dienraštis "Dziennik Związkowy" savo spalio 4 d. laidoj.

× **Pensininkai bus skiepijami veltui nuo slogos ir bendro nusišaldymo** spalio 10 d. 10-12 v. Mayors Office for Senjor Citizens, 2353 W. 63 St., (pietryčių kampas, įėjimas iš 63-čios). Tą pačią dieną nuo 12:30—2:00 v. p. p. bus skiepijami Bataan Hall patalpose 4046 So. Western ave., Chicago.

× **Malvina Jonikienė,** Chicago, Ill., žinoma visuomenės veikėja, buv. Vyriausioji skautininkė, yra nuolatinė "Draugo" rėmėja. Ir dabar, atnaujindama prenumeratą, atsiuntė 7 dolerių auką. Labai ačiū.

× **Povilas Gylys,** Olympia, Wash., mums atsiuntė malonų laišką, prenumeratos mokestį ir 12 dolerių auką. Mielam rėmėjui nuoširdžiai dėkojame.

× **Fantastiškai įdomias Monikos Kripkauskienės** suprojektuotas vakarines sukneles modelius spalio 19 d. Jaunimo centre. Jos sukurti rūbai parduodami 130 krautuvių JA Valstybėse. Parodą rengia Putnamo seselių rėmėjai "EGLUTEI" paremti. Bilietai J. Vaznelio prekyboje. (pr.)

× **Lietuvių Pensininkų Sąjungos narių susirinkimas** įvyks spalio 9 d. Park District salėje, 55-os ir Western g-vių kampe. Įėjimas iš 55-os g-vės.

Juozas Gibaitis
Sąjungos pirmininkas
(pr.)

× **Lietuvių Prekybos rūmų** susirinkimas įvyks šį trečiadienį 8 v. v. Dariaus Girėno salėje. Kalbės Marquette Parko Lietuvių Namų savininkų d-jos pirm. J. Bacevičius ir Ad. Baliūnas.

× **Marija Kucinienė** yra Lemonto lituanistinės mokyklos vaikų darželio mokytoja. Kaip patyrusi Montessori mokytoja ji dirba penkias dienas vienoje amerikiečių Montessori mokykloje, o šeštadieniais būna Lemonto vaikų darželyje, kurį lanko 17 vaikų. Kucinienė yra ilgus metus dirbusi Varnas Montessori ir Seton Montessori mokyklose. Lemonto lituanistinės mokyklos darželyje jai talkina Jovita Aleksiūnienė ir Rasa Jovarauskaitė.

× **Lietuvos gen. štabo karininkų** IV laidos klausytojai ir lektoriai prašomi atsiliepti sekančiu adresu: Jonas Gaižutis, 7259 So. Sacramento Ave. Chicago, Illinois 60629. Smulkesnės informacijos bus pasiųstos gavus tikslius adresus.

× **Adomas Didžbalis,** mūsų bendradarbis ir rėmėjas, mokėdamas prenumeratą pridėjo 7 dol. spaudos palaikymui. Nuoširdžiai dėkojame už auką. A. Didžbalis jau ilgesnis laikas yra daktaro priežiūroje ir ta proga linkime jam greitai pasveikti.

× **Leokadija Žvynienė,** žinoma prekybininkė ir visuomenininkė, turėjo operaciją ir ilgesnį laiką išbuvo Elgino ligoninėje dr. K. Bobelio priežiūroje. Šiomis dienomis grįžo namo. Leokadija ir Juozas Žvyniai yra lietuviškų reikalų rėmėjai.

× **Marijos Petrauskaitės** sėkmingai vykusi fotografijos paroda Illinois universiteto Chicago Circle Center Montgomery Ward Gallery center jau uždaryta. Dailininkė universiteto meno vadovybės, mėgėjų ir svečių buvo šiltai sutikta ir palankiai įvertinta. Ji gavo stipendiją vykti į Colorado valstybę gilinti studijas ir specializuotis televizijos srityje.

× **A. a. Antanas Karpis,** skrisdamas Mirage sprausminiu lėktuvu, žuvo 1967 m. rugsėjo 1 d. prie Brisbanės, Australijoje. "Draugo" pr. šeštadienio numeryje, 6 pusl. jo mirties data, dėl korektūros klaidos (susikeitus skaitmenims) buvo netiksliai pranešta.

× **Dariaus Girėno** posto mitingas įvyks Kolumbo dieną, spalio 13 d.

× **Elena Blandytė** pirmą kartą solo atliks M. K. Čiurlionio harmonizuotas lietuvių liaudės dainas, Margučio rengiamame M. K. Čiurlionio minėjime, spalio 12 d., 3 val. p. p. Jaunimo centre. Bilietai Marginiuose ir Margutyje. (pr.)

× **Vokalinė ir žodžių išraiškos popietė,** dalyvaujant Laimutei Stepaitienei, Stasiui Pilkai ir Aloyzui Jurgučiui įvyks sekmadienį, lapkričio mėn. 2 d., 4 val. p. p. Jaunimo centre. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Bilietai gaunami Marginiuose. (pr.)

× **Maloniai kviečiame atsilankyti** į Nerijos Tunto ruošiamą puotą Prie Gintaro Jūros, spalio 11 d., 7:30 v. v. Jaunimo centre. Įdomi programa, karšta vakarienė ir šokiai. Rezervacijos: E. Nakutis, tel. 436-5917. (pr.)

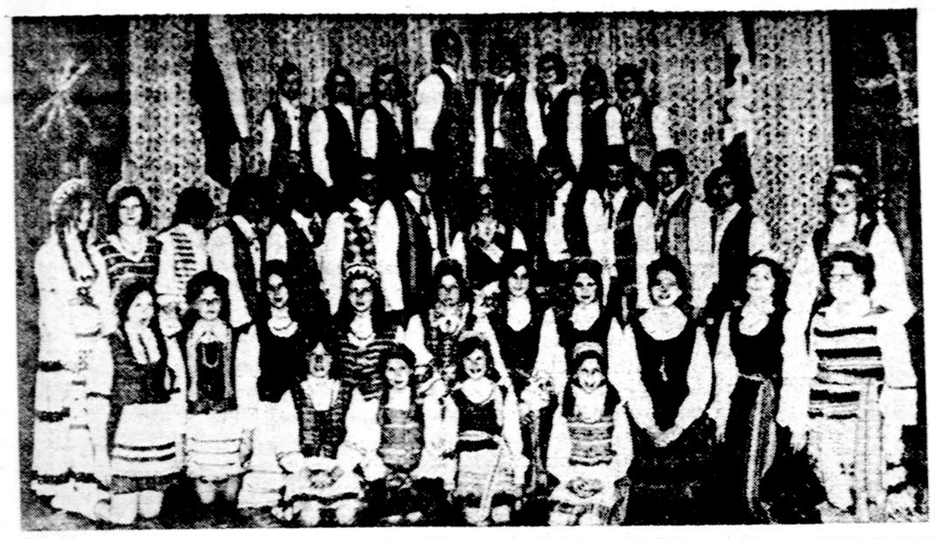

Niagaros pusiasalio lietuvių jaunimo ansamblis "Nemunas". Visi jo nariai dalyvaus Kanados lietuvių tautinių šokių ir dainų šventėje Hamiltone š. m. spalio 11-12 d.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

SOL. KUČĖNIENĖS IR GIEDROS LAIMĖJIMAS

Solistė Dalia Kučėnienė laimi platų susidomėjimą ir į jos koncertą sekmadienį Jaunimo centre susirinko daug publikos. Koncertą rūpestingai organizavo Korp! Giedra. Publika iš karto atkreipė dėmesį į gerai paruoštą programos leidinį: pažymėti ne vien kompozitoriai ir teksto autoriai, bet duotas ir suglaustas turinys.

Solistė — lyrinis sopranas, nuolat siekiant pažangos, ir tai reiškiasi jos sėkmingame pasirodyme. Repertuaras platus, šiame koncerte daugiau tarptautinio garso kompozitorių.

Koncertą pradėjo Villa-Lobos "Braziliška Bachiana" su gitaros palyda, kurią atliko W. Magnus. Toliau sekė arijos, dainos iš Paisiello, Verdi (Macketh Eznni) operų.

Naujumas buvo Lapinsko "Balyvera ir apokalipsiniai raiteliai". Tai fragmentas iš ilgesnės siuitos, atliktas su A. Šluto paruoštais garsiniais efektais su paties kompozitoriaus palyda fortepijonu. Publika su dėmesiu klausėsi moderniško išradingumo. Kompozicinės technikos neįprastumas šį kūrinį ryškiai išskyrė iš kitų, bet solistė buvo pajėgi ir čia savo uždavinį atlikti.

Pažymėtina, kad solistė, patraukliai vokališkai atlikdama operų arijas, jose reiškėsi su draminiu įsijautimu, lengvai dainavo itališkas ir ispaniškas kompozicijas.

Antroje koncerto dalyje pirmavo lietuviškos kompozicijos. Čia skambėjo jauncsios arija iš "Vestuvių", liaudies daina "Dovanojo", Eglės atsisveikinimo arija iš "Žalčių karalienės" — visos M. Petrausko. Čia buvo lyriško tragizmo ir liaudies humoro, publikos sekamų su dėmesiu. Po Granados "Liūdinčios kentėtojos" ir "Gitaros skambėjimo" vėl buvo komp. D. Lapinsko antras naujumas — "Vargdienių Mišios" — Kyrie ir Gloria" — su palyda gitaros (W. Magnus), dūdelės (R. Moravek), fortepijono (D. Lapinskas). Kompozicija įdomi išradingu naujumu, ryšiu su liaudies kūryba. Kūrinys praturtintas scenovaizdžiu: Nukryžiuotojo siluetu, kaimiečių — gyvuoju paveikslu, įdomia linijų ornamentika geltonoje ir žalioje plokštėje, sudarant pavadinimą "Missa Di Poveri".

Solistė visame koncerte pasirodė pajėgi, su aukšta balso kultūra, nepavargstanti gerų poros valandų koncerte.

Koncertas buvo aukšto lygio. Ilgi plojimai reiškė publikos pasitenkinimą. Solistė pabaigoje buvo apipilta gėlių puokštėmis. Koncertas buvo didelis solistės, komp. Lapinsko ir Giedros pasisekimas. Po koncerto Giedra visą publiką pavaišino kavute ir skanėstais. **J. Daugailis**

DAIL. M. ŠILEIKIO PARODA

Sulaukęs 82 m. amžiaus, bet dar kūrybingas dail. Mikas Šileikis savo gyvenime yra sukūręs per 1,000 paveikslų. Tik nedidelė jų dalis — 56 — išstatyti jo apžvalginėje parodoje Midland Savings salėje, kur patogiose patalpose įrengta nauja galerija, organizatorių pavadinta irgi Čiurlionio galerija, Inc.

Paroda buvo atidaryta kovo 4 d. Atidarymo iškilmėse kalbėjo inž. D. Adomaitis, išryškindamas galerijos tikslus ir įvertindamas parodoje išstatytus gamtovaizdžius, portretus, naujmortus. Amerikos Lietuvių dailininkų sąjungos pirm. dail. Vl. Vaitiekūnas savo kalboje pažymėjo, kad dail. M. Šileikis yra tauraus būdo kolega ir produktingas kūrėjas. Rūmų savininkų vardu sveikinimo kalbą pasakė Fr. Zogas. Dail. M. Šileikis padėkojo gausiai atsilankiusiems.

Parodon išstatyti tik aliejiniai paveikslai. Dailininkas dar turi apie 400 akvarelių, bet nė vieno tų kūrinių parodoje nėra. Parodon atrinkti geriausieji kūriniai nuo 1919 m. Čia yra 11 portretų, daug dailininko pamėgtų peisažų, jų tarpe kopų, yra ir religinėmis temomis (Kristus, Bažnyčia), miesto vaizdų, gėlių, medžių ir kt. Figūrinėse kompozicijose jaučiamas anatomiškai išstudijuotas piešinys. Kaip programos įvade pažymėta, dailininkas linkęs į realistinę kūrybą su impresionistinėmis nuotaikomis.

Dail. Šileikis yra kilęs iš Zarasų krašto. Meno studijas ėjo Bostono meno mokykloje ir Chicagos Meno institute. Jo kūryba yra susilaukusi premijų amerikiečių ir lietuvių meno parodose, o jo paveikslų yra įsigiję meno kolekcionieriai. Jo paroda tęsis iki spalio 19 d. imtinai. Atidara šiokiadieniais nuo 11 v. r. iki 4 v. p. p., šeštadieniais nuo 9 v. r. iki 1 v. p. p., o sekmadieniais nuo 1 iki 4 v. p. p. Trečiadieniais uždaryta. **J. Pr.**

BRIGHTON PARKO LB APYL. VAKARAS

Tradicinis Brighton Parko LB apylinkės vakaras įvyko praėjusį šeštadienį, kovo 4 d., B. Pakšto salėje. Vakarienę pradėjo apylinkės pirm. Vytenis Šilas, trumpu žodžiu pasveikindamas gausiai susirinkusius svečius. Buvo supažindinta su svečiais iš toli, kaip kun. V. Šimanskiu, MIC, iš Argentinos ir su D. Britanijos LB krašto vald. pirm. inž. St. Kasparu. Be šių vakarienėje dalyvavo PLB pirm. inž. Br. Nainys, Kultūros tarybos pirm. rašyt. A. Kairys, Nekalto Prasidėjimo parap. klebonas prel. D. Mozeris, taip pat eilė mūsų kultūrininkų ir profesionalų, jų tarpe pažymėtinas dr. Jankus, atvykęs iš Michigano Chicagoje dalyvauti daktarų suvažiavime.

Meninę programos dalį atliko jauna dainininkė Jūratė Tautvilaitė, pritardama gitara padainavusi keletą populiarių lietuvių dainų. Dainininkė turėjo padainuoti ir bisui. Jai įteikta gėlių.

Jaunoji solistė yra studijavus muziką, bet baigusi praktiškus mokslus žada toliau atsidėti muzikos studijoms, tam ji turi duomenų.

Toliau B. Pakšto orkestrui grojant svečiai turėjo progos pasišokti. Rožių valsas ir dovanų dalinimas, kurį pravedė St. Džiugas, be abejo prisidėjo prie vakaro pajvairinimo. Tokie vakarai kolonijos ir iš toliau atvykusiems lietuviams sudaro progą pabendrauti, pasidalinti įspūdžiais, pasilinksminti ir be abejo papildyti apylinkės kasą. **L. G.**

Chicagos "Aušros Vartų" skaučių vadovės ir vyr. skautės, dalyvavusios Skaučių seserijos suvažiavime, Clevelande.

Nuotr. V. Bacevičiaus

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Prof. Vytautas Klemas** spalio 6 d. dalyvavo pasitarime su prancūzų mokslininku Jacques Cousteau dėl lėktuvų panaudojimo jūros srovių matavimui. Dr. Klemas šiuo metu satelitais ir laivais tyrinėja Atlanto pakraštį ir bendradarbiauja su keliais Europos universitetais Vidužemio jūroj. Atostogų metu jis padeda Amerikos ir Japonijos gamtos apsaugos agentūroms pritaikyti satelitus gamtos ir jūros stoviui nustatyti. Keliaudamas darbo reikalais, nepraleidžia progų su paskaitomis aplankyti lietuvių kolonijas, kaip pav. Bostoną, Washingtoną, Chicagą, San Francisco ir prieš kelias savaites Los Angeles.

— **Santa Monikos Amerikos Lietuvių klubas** rengia nekasdieninišką solistės Stasės Pautienienės dainų vakarą — rečitalį, spalio 18 d., šeštadienį 7 val. vak., Santa Monica Bay Womens Club salėje, 1210 4 St. Santa Monikoje. Programoje bus atlikti lietuvių ir kitų kompozitorių kūriniai, kurie bus klasiško ir lengvo pobūdžio, palydimi piano, gitaros ir bubno. Koncerto salėje bus išstatyti, neseniai iš Paryžiaus meninės viešnagės grįžusios, dail. Geštautienės paskutinieji tapybos darbai.

AUSTRALIJOJE

Algis Šimkus, dabartinis Australijos krašto valdybos pirmininkas.

— **Newscastle lietuvių choras** šiais metais švenčia savo 20 metų veiklos sukaktį. Jis buvo 1955 m. muziko St. Žuko ir kitų lietuvių pastangomis įsteigtas ir pirmą kartą viešai pasirodė 1955 m., rugsėjo 6 d. Per eilę metų choro sąstatas keitėsi, tačiau jo vadovas St. Žukas chorui vadovauja ir dabar.

— **Dail. Vytas Šerelis** laimėjo reikšmingą premiją. Adelaidės dienraštis "The News" IX. 9 laidoje jam paskyrė pirmąjį puslapį. Šis 28 metų lietuvis dailininkas laimėjo meno konkurse Robin Hoodo komiteto skirtą pirmąją 800 dolerių premiją, o premijuotą paveikslą už 700 dolerių nupirko Adelaidės Meno galerija. Vyt. Šerelis nepasiturinčiai gyvena Adelaidės kalvų viršukalnėje, kur turi įsigijęs 18 ha žemės sklypą. Jau anksčiau jis buvo laimėjęs keletą premijų ir laikomas vienu geriausių Australijos jaunųjų menininkų.

KOREJOJE

— **ZLT Arvidas K. Jarasius,** HAC 122 Sig Bn Zd Inl Div APO S. F. 96224, "Draugo" redakcijai rašo:" Aš esu pasiųstas Korėjoj su kariais. Labai malonu yra skaityti "Draugą", bet negaunu pasikalbėti lietuviškai. Ar gal pažįstat lietuvį kur nors Korėjoj? Prašau parašyti, jei laiko rastumėt.".

KANADOJE

— **A. E. Pocius** pakviestas į Vakarų Ontario universiteto žurnalizmo mokyklą profesoriaus adjutanto teisėmis dėstyti Kanados korporacijų ir finansų institucijų struktūrą, organizaciją ir metodus. Anksčiau jis buvo minėto Londono universiteto biudžeto direktoriumi, o dabar yra universiteto mokslinių tyrimų ir specialių fondų pareigūnas finansams. Neseniai jis baigė specialų kursą universiteto verslo administracijos mokykloje (School of Business Administration). Tai aukšto lygio kursas ir tuo ypatingas, kad jo 24 studentų tarpe buvo ir žymių pasaulio pareigūnų: Kuwaito valstybės didžiosios "Gulf" alyvos bendrovės viceprezidentas ir pirmininkas administraciniams reikalams, Brazilijos pramonės ministerio pavaduotojas, "Air Canada" transporto viršininkas ir eilė kitų panašaus rango asmenų.

— **Toronto skautai akademikai,** talkinami dail. T. Valiaus, rugsėjo 27-28 d. mažojoj Anapilio salėj surengė dail. M. K. Čiurlionio reprodukcijų parodą. Parodos metu iš magnetofono juostos buvo grojami Čiurlionio kūriniai. Parodą tvarkė ir visą laiką budėjo stud. Gaputis, D. Jurkšaitytė ir D. Stulgytė. Ją aplankė gana daug žmonių.

CHICAGOS ŽINIOS

HIROHITO CHICAGOJE

Japonijos imperatorius Hirohito antradienį, spalio 7 d., atvyksta į Chicagą. Chicagoje yra apie 15,000 japonų kilmės žmonių. Conrad Hilton viešbuty meras Daley ruošia pietus imperatoriui pagerbti. Popiet imperatorius aplankys vieną farmą netoli Joliet, o vakare bus jo priemimas Drake viešbuty.

BILIJONAS MOKYKLOMS

Mokyklų superintendentas Hannon paruošė biudžetą 1975-1976 m. Chicagos miesto mokyklų išlaikymui. Reikės 1.163 mil. dolerių. Truks 47.4 mil. dolerių, kuriuos tikimasi gauti iš Illinois valstijos.

ČIKAGIETĖ PREZIDENTŪROJE

Prezidentienė Betty Ford pakvietė čikagietę Mariją J. Downs Baltųjų rūmų socialinių ryšių sekretore. M. Downs yra 43 m., jos metinė alga bus 27,000 dol.

NAUJA LIGONINĖ

Patvirtintas planas Illinois universitetui pastatyti Chicagoje, 840 S. Wood S., naują ligoninę, kuri turės 500 lovų ir kainuos 60 mil. dol.

GUATEMALOS DŽIUNGLĖSE

Tris mėnesius Guatemalos džiunglėse praleido R. Talbot, aviacijos instruktorius Southwest kolegijoje, Chicagoje. Jis yra pilotas ir padėjo misijoms, skraidydamas lėktuvu.

ŽUVO BROLIS IR SESUO

Brolis ir sesuo Kathy Taylor, 16 m., ir Scott Taylor, 17 m., abudu iš Chicagos priemiesčio Wheaton buvo užmušti, kai tamsoje stūmė sugedusį savo automobilį. Ant jų užlėkė kitas automobilis, vairuojamas Donaldo Whittler, 31 m.

ASTRONAUTŲ PARADAS

Tolimųjų erdvių drąsuoliai: amerikiečių astronautai ir rusų kosmonautai spalio 14 d. turės paradą State gatve, Chicagoje.

UŽ GINKLŲ KONTROLĘ

Chicagos miesto taryba vienbalsiai nutarė, kad piliečiai turi spausti JAV kongresą, siekdami įvesti ginklų kontrolę. Per daug daroma nusikaltimų su ginklais.

MOKSLO LAIPSNIS PO 40 M.

Čikagietis A. Cecka, 62 m., Northwestern universitete gavo filosofijos bakalaureatą. To siekė 40 metų, bet dėl lėšų stokos, tarnybos kariuomenėj, dėl kitų darbų užtruko 40 metų užbaigti mokslą.

MOKYKLŲ LYGIS

JAV moksleivių varžybose dalyvavo 150,000 moksleivių. Prieš baigminiuose rezultatuose valdiškų mokyklų auklėtiniai laimėjo 29 vietas, o JAV katalikų mokyklų varžybose, kur dalyvavo 40,000 moksleivių, Chicagos katalikų mokyklų auklėtiniai laimėjo net 52 vietas, tuo įrodydami, kad privačios mokyklos yra aukštesnio lygio.

× **Medžio ir keramikos rankdarbių galima gauti "Draugo" administracijoje. Yra gražių dovanų įvairioms progoms. Prie progos apsilankykit ir matysite, kad kainos yra prieinamos. Galit gauti mažų lietuviškų vėliavėlių ir kortelių visoms progoms. Aplankykite "Draugą", 4545 W. 63rd St. Chicago, Ill., 60629.**